

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก ก

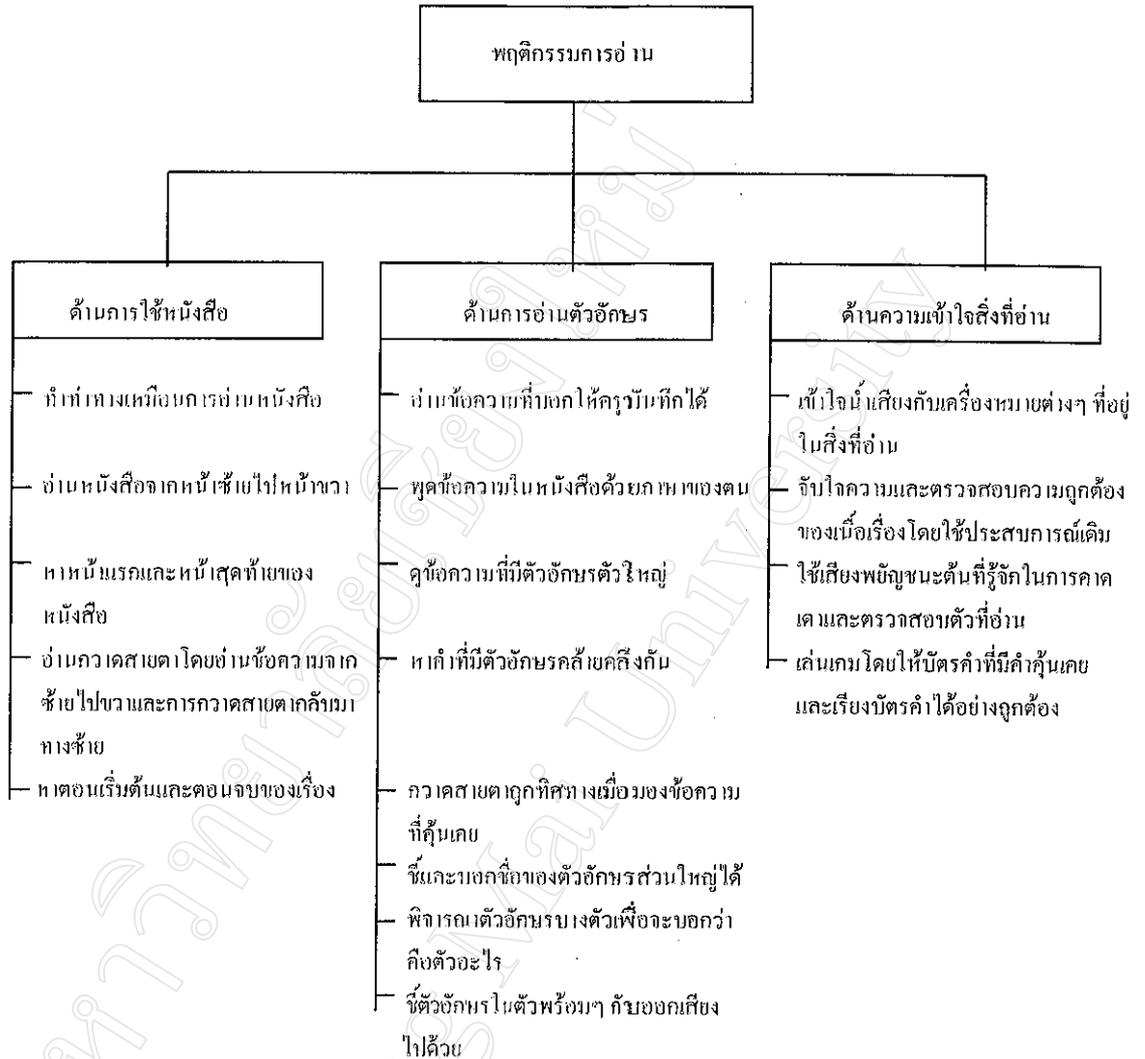
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์ประไพศรี อุณหจักร อาจารย์ประจำภาควิชาการอนุบาลศึกษา
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
2. อาจารย์จินตนา ปันทะวงศ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการอนุบาลศึกษา
สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
3. อาจารย์กัญญา ญาณसारศึกษานิเทศก์ 7
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์อ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ครั้งที่ ..... วันที่ .....

ข้อ	พฤติกรรมการอ่าน	พบ บ่อย	พบเป็น บางครั้ง	ไม่ พบ	หมายเหตุ
1.	ด้านการใช้หนังสือ				
	1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ	.....	.....	.....	.....
	1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา	.....	.....	.....	.....
	1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ	.....	.....	.....	.....
	1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตากลับมาทางซ้าย	.....	.....	.....	.....
	1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง	.....	.....	.....	.....
2.	ด้านการอ่านตัวอักษร				
	2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครบบันทึกได้	.....	.....	.....	.....
	2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน	.....	.....	.....	.....
	2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่	.....	.....	.....	.....
	2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน	.....	.....	.....	.....
	2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย	.....	.....	.....	.....
	2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้	.....	.....	.....	.....
	2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร	.....	.....	.....	.....
	2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย	.....	.....	.....	.....

ข้อ	พฤติกรรมกรรมการอ่าน	พบ บ่อย	พบเป็น บางครั้ง	ไม่ พบ	หมายเหตุ
3.	ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน				
3.1	เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ใน สิ่งที่อ่าน	.....	.....	.....	.....
3.2	จับใจความและตรวจสอบความถูกต้อง ของเนื้อเรื่องโดยใช้ประสบการณ์เดิม	.....	.....	.....	.....
3.3	ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดา และตรวจสอบตัวที่อ่าน	.....	.....	.....	.....
3.4	เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยและ เรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง	.....	.....	.....	.....

ภาคผนวก ก

- คู่มือการใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่าน
- แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่าน

คู่มือการใช้แบบทดสอบ

คำแนะนำ

แบบทดสอบฉบับนี้จะมีทั้งตัวอักษรและรูปภาพ โดยมีผู้ดำเนินการทดสอบและผู้ช่วยดำเนินการทดสอบ จำนวน 1 คน เพื่อดูแลความสะดวกและให้ผู้รับการทดสอบปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำอธิบายในการดำเนินการทดสอบ

ลักษณะการทดสอบ

แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่าน มี 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1   แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านตัวอักษร
- ตอนที่ 2   แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านคำประกอบภาพ
- ตอนที่ 3   แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านประโยคประกอบภาพ
- ตอนที่ 4   แบบทดสอบความสามารถด้านการคาดคะเน
- ตอนที่ 5   แบบทดสอบความสามารถในการชี้แนะและตรวจสอบคำผิด

อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบ

ผู้ดำเนินการทดสอบจัดเตรียมอุปกรณ์ในการทดสอบดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่าน   1 ฉบับ
2. ดินสอที่มีคุณภาพดี สีเข้มเห็นชัดเจน
3. กระดาน

สถานที่ทำการทดสอบ

ผู้ดำเนินการทดสอบและผู้ช่วยดำเนินการทดสอบ จัดสถานที่สอบให้อยู่ในสภาพที่สะดวกสบาย เหมาะสม

ผู้รับการทดสอบ

1. ก่อนดำเนินการทดสอบจัดให้ผู้รับการทดสอบได้ดื่มน้ำและเข้าห้องน้ำให้เรียบร้อย
2. ผู้ดำเนินการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่เป็นกันเองกับผู้รับการทดสอบเพื่อเกิดความสบายใจและสนใจในการทำแบบทดสอบ
3. ก่อนทำการทดสอบ ผู้ดำเนินการทดสอบอธิบายขั้นตอนลงในกระดาษให้ผู้รับการทดสอบเข้าใจในแต่ละตอนของแบบทดสอบ
4. อ่านคำสั่งให้นักเรียนฟังซ้ำ ๆ และชัดเจนข้อละ 2 ครั้ง

การตรวจให้คะแนน

ให้คะแนนข้อละ 1 คะแนน

ตอนที่ 1 การอ่านตัวอักษร

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านตัวอักษรในแต่ละข้อให้ถูกต้อง

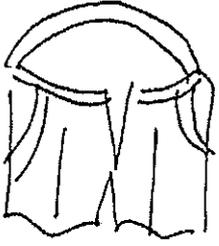
คำถามมี 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

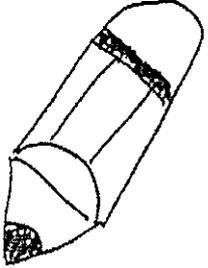
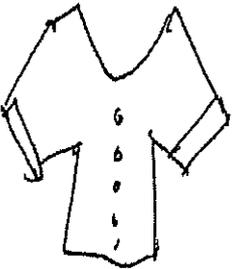
ข้อ		ข้อ		ข้อ	คะแนน
1	ถ	2	ฑ	1	
				2	
3	ค	4	ต	3	
				4	
5	ญ	6	ม	5	
				6	

7	๗	8	๘	7	
				8	
9	๙	10	๑๐	9	
				10	

ตอนที่ 2 การอ่านคำประกอบภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท X ทับคำที่มีความหมายตรงกับภาพ
 คำถามมี 9 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

1		ดาว	คอม	ดอก
2		ผล	ผัก	ฝรั่ง
3		กางมือ	กางเกง	กางขา

4		ดินปืน	ดินน้ำมัน	ดินสอ
5		จาม	จาน	จาด
6		ปู	ปลา	งู
7		เสื้อ	เสียบ	เสื่อ

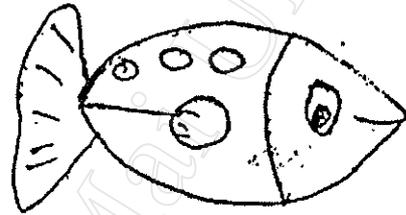
8		มะยม	มะพร้าว	มะขาม
9		ปลา	ปราง	ปา

ตอนที่ 3 การอ่านประโยคประกอบภาพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท X ให้ตรงกับประโยคที่มีความหมายเดียวกับภาพ

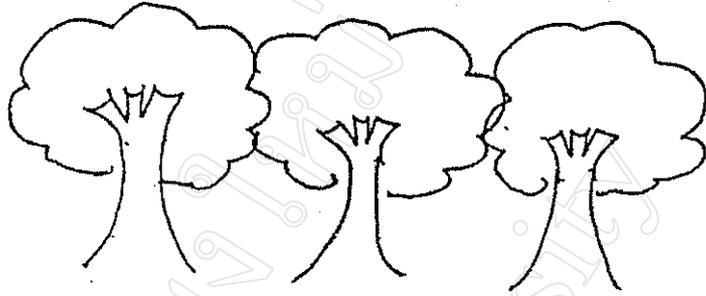
คำถามมี 3 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

1)

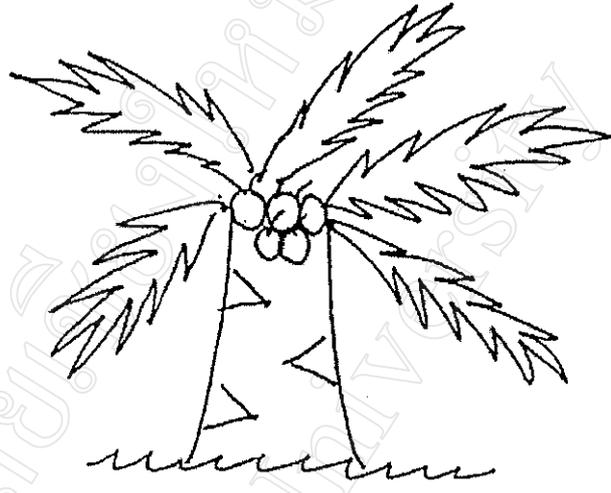

- ปลาอยู่ในน้ำ
- ปลาอยู่ในบ้าน
- ปลาอยู่ในตะกร้า

2)

 ต้นไม้หลายต้น ใบไม้หลายใบ ดอกไม้หลายดอก

3)

 มะขามหนึ่งต้น มะไฟหนึ่งต้น มะพร้าวหนึ่งต้น

ตอนที่ 4 ความสามารถในการคาดคะเน

คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท X ทับคำที่ตรงกับคำและภาพที่กำหนดให้

คำถามมี 3 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

1)

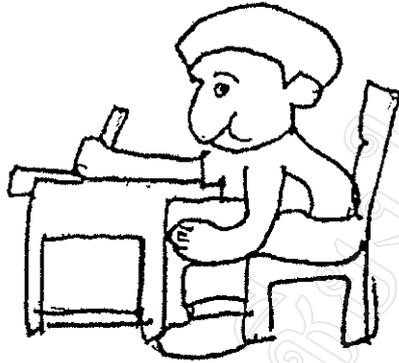
..... ต้นไม้

ปลูก

ดู

ดึง

2)

..... หนังสือ

อ่าน

ดู

เขียน

3)

เดินตาก .....

แดด

ฝน

หมอก

ตอนที่ 5 ความสามารถในการชี้แนะและตรวจสอบคำผิด
 คำชี้แจง ให้นักเรียนกากบาท X ทับคำที่เขียนถูกต้อง
 คำถามมี 4 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

1	ป่าไม้	ป่าไม้	ป่าไม้
2	ต้นไม้	ต้นไม้	ต้นไม้
3	นก	นก	นข
4	มีก	มีค	มีด

ภาคผนวก ง

- ข้อเสนอแนะในการใช้แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ
- แผนการจัดกิจกรรมหน่วยที่ 1 ถึงหน่วย 4

**ข้อเสนอแนะในการใช้แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถ
ด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ**

1. จุดมุ่งหมายของแผนการจัดกิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติจัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านสำหรับนักเรียนที่พูดสองภาษาในชั้นอนุบาล โดยส่งเสริมให้นักเรียนสนใจคุ้นเคย และรักที่จะเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง เห็นประโยชน์ของการใช้ภาษาและมั่นใจที่จะอ่านโดยไม่กลัวผิด โดยมีครูเป็นผู้ช่วยเหลือ และสร้างสิ่งแวดล้อมทางการอ่านให้แก่นักเรียน แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. องค์ประกอบของแผน

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ประกอบไปด้วย หน่วย มะพร้าว หน่วย ต้นไม้ที่รัก หน่วยกลางวันกลางคืน และหน่วยสัตว์น่ารัก จำนวน 4 หน่วย รวม 20 แผน แผนละ 1 วัน โดยแยกเป็นเรื่องตามหน่วย ดังนี้

1. หน่วยมะพร้าว

เรื่อง ลักษณะของต้นมะพร้าว

เรื่อง ลักษณะของลูกมะพร้าว

เรื่อง การขยายพันธุ์และการเจริญเติบโตของต้นมะพร้าว

เรื่อง ประโยชน์ของมะพร้าว

เรื่อง อาหารที่ได้จากมะพร้าว

2. หน่วยต้นไม้ที่รัก

เรื่อง ประเภทของป่าไม้

เรื่อง ประโยชน์ของป่าไม้

เรื่อง โทษของการตัดต้นไม้

เรื่อง การอนุรักษ์ป่าไม้

เรื่อง การเจริญเติบโตของต้นไม้

3. หน่วยกลางวันกลางคืน

เรื่อง ความแตกต่างของกลางวัน-กลางคืน

เรื่อง ลักษณะของดวงอาทิตย์

เรื่อง ลักษณะของดวงจันทร์และดวงดาว

เรื่อง ประโยชน์และโทษของดวงอาทิตย์

เรื่อง การปฏิบัติตนให้ถูกเวลา

4. หน่วยสัตว์น่ารัก

เรื่อง สัตว์เลี้ยงที่นักเรียนรู้จัก

เรื่อง สุนัขแสนรู้

เรื่อง ปลาน่ารัก

เรื่อง นกแสนดี

เรื่อง ประโยชน์ของสัตว์

3. การดำเนินกิจกรรม

3.1 บทบาทของครู

ครูจะต้องคำนึงถึงการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาให้กับนักเรียน เข้าใจพัฒนาการของนักเรียน แนะนำให้นักเรียนเข้าใจการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ ที่นักเรียนประสบในชีวิตประจำวัน ครูจะจัดสภาพแวดล้อมที่สร้างประสบการณ์ทางภาษา ให้กับนักเรียนสนับสนุนให้นักเรียนสื่อสารแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่นและที่สำคัญ จะต้องเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อประสิทธิภาพและการพัฒนาให้เป็นที่ไปตามศักยภาพ

3.2 บทบาทของนักเรียน

นักเรียนจะมีบทบาทที่สำคัญในการจัดกิจกรรมและลงมือปฏิบัติกิจกรรม ด้วยตนเองเพราะการเรียนภาษาจะง่ายและสนุก ถ้านักเรียนเข้าใจมีประสบการณ์ตรง การมีโอกาสเลือกกิจกรรมโดยอิสระ การได้รับการยอมรับนับถือในตน การช่วยเหลือแนะนำ ให้กำลังใจจากครูและคนรอบข้างจะทำให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุขและใฝ่เรียนด้วยตนเอง

3.3 การจัดชั้นเรียน

ลักษณะชั้นเรียนที่จัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่เน้นสิ่งแวดล้อมให้มีตัวหนังสือ มีการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู มีโอกาสเลือกและทำงานที่ชอบและสนใจ เพราะฉะนั้นห้องเรียนจึงประกอบด้วยมุมต่างๆ เช่น มุมบ้าน มุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์ ตามปกติ แต่ที่มุมหนังสือจะมีชั้นวางหนังสือเป็นห้องสมุด เพิ่มมุมอ่านหนังสือเพราะมุมห้องสมุดในห้องเรียนจะถือเป็นจุดเด่นในการสอนภาษาแบบธรรมชาติ สำหรับหนังสือนั้นครูจะต้องเพิ่มพูนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ควรมีการติดผลงานและคิดประกาศต่างๆ เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับตัวหนังสือ มีมุมเวทีหุ่นเพื่อการแสดงออกทางภาษา ส่วนมุมอื่นๆ จะมีป้าย หรือบัตรชื่อจำนวน เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยกับสัญลักษณ์

3.4 แผนการสอน ประกอบไปด้วย

- 1) สารสำคัญ
- 2) จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 3) กิจกรรมการเรียนการสอน
  - 3.1) ขั้นนำ
  - 3.2) ขั้นสอน
  - 3.3) ขั้นสรุป
- 4) สื่อการเรียนการสอน
- 5) การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

3.5 กิจกรรมการเรียนการสอน

กิจกรรมการเรียนการสอนจะจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ซึ่งแบ่งเป็น 5 กิจกรรม คือ

- 1) กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นการอ่านระหว่างครูกับนักเรียนกลุ่มใหญ่ โดยใช้สื่อหลายๆ ประเภท เช่น นิทาน เพลง คำคล้องจอง
- 2) กิจกรรมการสื่อภาษา เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้สื่อความหมายจากสิ่งที่อ่านโดยลำพังหรือกลุ่มย่อย เช่น การวาดภาพ การแสดงบทบาทสมมุติ
- 3) กิจกรรมการอ่านอิสระ เป็นกิจกรรมที่นักเรียนได้มีโอกาสเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจเล็กๆ คนเดียวหรือกลุ่มย่อย ครูช่วยบันทึกสิ่งที่อ่านและนักเรียนเล่าเรื่องและพูดคุยเรื่องที่อ่านให้เพื่อนฟัง

4) กิจกรรมการเล่นเกมภาษา เป็นกิจกรรมที่ไม่เป็นทางการ แต่เป็นกิจกรรมการเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับภาษาในลักษณะต่างๆ ที่นักเรียนสามารถทำได้ตามลำพังหรือกลุ่มย่อย

5) กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม เป็นการนำเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันมาเขียนพร้อมๆ กับนักเรียนเพื่อไว้ใช้อ่านในห้องเรียน

3.6 ด้านการเตรียมสื่อ

สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ นั้นจะเป็นสื่อที่เน้นด้านตัวอักษร เช่น แผนภูมิเพลง คำคล้องจอง นิทานต่างๆ บัตรภาพ บัตรคำ ซึ่งเป็นสื่อที่จะต้องเตรียมไว้ล่วงหน้า ส่วนสื่อที่เป็นของจริงจะต้องเตรียมมาในวันที่สอนหรือสื่อที่หาได้ในท้องถิ่น นักเรียนควรจะมีส่วนร่วมในการนำมา

3.7 ด้านการประเมินผล

การประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติจะใช้ 2 วิธีคือ การประเมินโดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งเป็นแบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านตัวอักษร การอ่านคำประกอบภาพ การอ่านประโยคประกอบภาพ และความสามารถในการชี้แนะ การคาดคะเน และตรวจสอบความถูกต้องของสิ่งที่อ่านได้ และการสังเกตพฤติกรรม ด้านการให้ความสนใจในการอ่าน การให้ความสนใจในกิจกรรมตลอดจนความรู้สึกของนักเรียนที่สังเกตเห็น

หน่วย มะพร้าว เรื่อง ส่วนประกอบของต้นมะพร้าว

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1

สัปดาห์ที่ 1

สาระสำคัญ

ต้นมะพร้าว ประกอบไปด้วย ลำต้น ใบ ดอก และผล

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแยกประเภทบอกความเหมือนและความต่างของต้นไม้ได้
2. นักเรียนสามารถอ่านคำ และนำบัตรคำไปจับคู่กับภาพได้
3. นักเรียนสามารถนับจำนวน และหยิบตัวเลขได้ตรงกับจำนวน
4. นักเรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน
5. นักเรียนสามารถวาดภาพต้นมะพร้าวตามความคิดของตนเองได้

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. ทายภาพต้นมะพร้าวจากต้นไม้หลายชนิด
(กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม) 5 นาที
2. ภาพและคำส่วนประกอบของต้นมะพร้าว
(กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 15 นาที
3. พัก 5 นาที
4. นับภาพประกอบจำนวนกับตัวเลข
(กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 15 นาที
5. กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม
(กิจกรรมการอ่านอิสระ) 25 นาที
6. พัก 5 นาที
7. วาดภาพต้นมะพร้าว และเล่าเรื่องเกี่ยวกับมะพร้าว
(กิจกรรมการสื่อภาษา) 20 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ทนายภาพต้นมะพร้าวจากต้นไม้หลายๆ ชนิด

1. นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลมแล้วร้องเพลงสวัสดี
2. นำภาพต้นไม้หลายชนิดขึ้นมาให้นักเรียนดูหลายภาพพร้อมกัน ให้นักเรียนช่วยกันดู และทายกันว่าต้นไม้ไหนคือต้นมะพร้าว

3. เมื่อนักเรียนตอบถูกแล้ว ครูถามนักเรียนว่าทำไมนักเรียนถึงรู้ว่าเป็นต้นมะพร้าว ต้นมะพร้าวต่างจากต้นไม้ทั่วไปอย่างไร (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 อ่านบัตรคำประกอบภาพส่วนประกอบของต้นมะพร้าว

1. นำภาพจำลองส่วนประกอบต่างๆ ของต้นมะพร้าวขึ้นมาทีละส่วน โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าเป็นส่วนไหนของต้นมะพร้าว นำมาติดไว้บนกระดานทีละชิ้น ประกอบเป็นต้นมะพร้าว

2. นำบัตรคำส่วนประกอบของต้นมะพร้าว เช่น ใบ ลำต้น ผล ดอก มาให้นักเรียนอ่านทีละคำ

3. เรียกตัวแทนให้ออกมาหยิบบัตรคำที่ครูบอกไปติดไว้ให้ตรงกับส่วนประกอบของมะพร้าวให้ตรงกัน

4. นำเอาส่วนประกอบของต้นมะพร้าวออกเหลือแต่บัตรคำติดไว้ ครูเรียกนักเรียนออกมา ทีละคนให้นำส่วนประกอบของต้นมะพร้าวไปติดให้ตรงกับบัตรคำ แล้วชี้ตัวหนังสือที่อยู่ในบัตรคำ อ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง ให้ออกมาทีละคนจนประกอบครบทุกส่วน ครูก็ชี้ให้นักเรียนอ่านบัตรคำพร้อมกันอีกครั้ง

กิจกรรมที่ 2 นับภาพประกอบตัวเลข

5. นำบัตรตัวเลข 1 - 5 มาให้นักเรียนอ่านทีละใบ

6. นักเรียนนับภาพส่วนประกอบของต้นมะพร้าว เช่น นับใบว่ามีกี่ใบ ก็ให้ตัวแทนของนักเรียนนำบัตรตัวเลขไปติดให้ตรงกับจำนวนจนครบทุกส่วนประกอบ

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม

7. นักเรียนไปเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ โดยครูกำหนดเวลาเล่นและให้นักเรียนเข้าได้มุมละ 5 คน

8. นักเรียนแยกย้าย เข้ามุมต่าง ๆ ที่ตัวเองสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยสังเกตดูว่านักเรียนสนใจการอ่านหรือไม่

9. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมเล่นตามมุมความสนใจ ครูเรียกนักเรียนมานั่งเป็นวงกลม แล้วถามนักเรียนว่าวันนี้ใครได้อะไรบ้าง ในแต่ละกิจกรรมที่ทำ (เปิดโอกาสให้ตอบได้ทุกคน)

ขั้นสรุป

วาดภาพต้นมะพร้าว

1. นักเรียนวาดรูปต้นมะพร้าวตามความคิดของนักเรียน โดยให้นักเรียนวาดใส่กระดาษที่ครูเตรียมไว้ให้ แล้วให้นักเรียนไปลอกคำว่ามะพร้าวจากบัตรคำที่ครูเตรียมไว้ให้ลงไปใส่ภาพ

2. เมื่อนักเรียนวาดรูปเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนออกมาเสนอผลงานโดยโชว์รูปให้เพื่อน ๆ ดูว่าเป็นอย่างไร พร้อมกับอ่านคำว่ามะพร้าว และบอกชื่อของนักเรียนจนครบทุกคน

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพต้นไม้

1.1 ต้นมะพร้าว

1.2 ต้นลำไย

1.3 ต้นมะม่วง

1.4 ต้นขนุน

2. ภาพและคำส่วนประกอบของต้นมะพร้าว

2.1 ใบ

2.2 ลำต้น

2.3 ลูกมะพร้าว

2.4 ดอก

3. บัตรตัวเลข 1 - 5

4. มุมความสนใจ
  - 4.1 มุมหนังสือ   บัตรคำ   บัตรภาพส่วนประกอบของต้นมะพร้าว
ภาพของต้น ไม้ชนิดต่าง ๆ พร้อมบัตรคำ
  - 4.2 มุมบ้าน   อุปกรณ์ที่ทำมาจากส่วนประกอบของมะพร้าว
ไม้กวาดก้านมะพร้าว ที่ใสน้ำมีกระบวยทำจากกะลา
มะพร้าว ฯลฯ
  - 4.3 มุมศิลปะ   มุมวาดรูป มุมศิลปะ มุมปั้น
  - 4.4 มุมดนตรี   อุปกรณ์ให้จังหวะ ที่ทำจากมะพร้าว
  - 4.5 มุมบล็อก   แห้งไม้ต่าง ๆ กะลามะพร้าว
5. กระดาษเปล่า สีเทียน สีน้ำ

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
  - 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
  - 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
  - 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง
2. ด้านการอ่านตัวอักษร
  - 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
  - 2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
  - 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
  - 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
  - 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
  - 2.6 จี๊และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้

- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
- 2.8 ซี่ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย
3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน
  - 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
  - 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้ประสบการณ์เดิม
  - 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
  - 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

หน่วย มะพร้าว เรื่อง ลักษณะของลูกมะพร้าว

แผนการจัดกิจกรรมที่ 2

สัปดาห์ที่ 1

สาระสำคัญ

ลูกมะพร้าวประกอบด้วยเปลือกนอก กะลา เนื้อ และน้ำ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงและทำท่าทางประกอบจังหวะเพลงได้
2. นักเรียนสามารถคิดหาเหตุผลโดยอาศัยประสาทสัมผัสทางมือได้
3. นักเรียนสามารถอ่านบัตรคำประกอบภาพและจับคู่กันได้
4. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบและบอกความแตกต่างของขนาดและน้ำหนักได้
5. นักเรียนสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จากสิ่งที่มีอยู่แล้วได้
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. ร้องเพลง “มะพร้าว” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 10 นาที
2. เกม “อะไรอยู่ในกล่อง” และอ่านบัตรคำประกอบภาพ (กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม) 10 นาที
3. พัก 5 นาที
4. เปรียบเทียบขนาดสีและน้ำหนักของมะพร้าวอ่อนและมะพร้าวแก่ (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 10 นาที
5. ประติภาพลูกมะพร้าว (กิจกรรมการสื่อภาษา) 20 นาที
6. พัก 5 นาที
7. กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม (กิจกรรมการอ่านอิสระ) 25 นาที
8. ทบทวนคำที่ได้ (กิจกรรมการสื่อภาษา) 5 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลงมะพร้าว

1. นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. นำแผนภูมิเพลง “มะพร้าว” มาให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามที่ละวรรค
3. ร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
4. นักเรียนร้องเพลงตามที่ละวรรค
5. นักเรียนและครูร้องเพลงพร้อมกัน
6. นักเรียนลุกขึ้นยืนและทำท่าทางประกอบเพลง
7. นักเรียนและครูสนทนาถึงผลมะพร้าวว่าเป็นอย่างไร หนักไหม สีอะไร

รับประทานได้หรือเปล่า ให้นักเรียนตอบ

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 เกมอะไรอยู่ในกล่อง

1. ครูนำกล่องปริศนาออกมา ให้นักเรียนจัดแถวตอนเล็ก 1 แถว
2. นักเรียนเอามือล้วงเข้าไปในกล่อง ลองคลำของที่อยู่ในกล่องจากนั้นก็ให้กลับไปนั่งเก้าอี้
3. ครูถามนักเรียนว่าสิ่งของที่อยู่ในกล่องเป็นอะไร (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
4. เฉลยโดยค่อยๆ นำของออกมา เป็นมะพร้าวลูกเล็กทั้งมะพร้าวแก่และมะพร้าวอ่อน

5. นักเรียนตอบว่า ของที่เอาออกมาเป็นมะพร้าวทั้ง 2 ลูกแตกต่างกันที่สีและน้ำหนัก

6. ครูถามนักเรียนว่า มะพร้าว 1 ลูก ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

7. เฉลยโดยการหยิบภาพส่วนประกอบของลูกมะพร้าวออกมาทีละภาพ พร้อมบัตรคำ เช่น ภาพกะลาและบัตรคำ ภาพเนื้อมะพร้าวและบัตรคำ เป็นต้น ให้นักเรียนอ่านตามจนครบ

กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบขนาดและน้ำหนัก

8. นักเรียนออกมาหีบมะพร้าวอ่อนที่เป็นสีเขียวและมะพร้าวแก่ที่เป็นสีน้ำตาล ดูทีละคนว่าลูกไหนหนักลูกไหนเบา

9. เมื่อครบทุกคนแล้วครูก็นำมะพร้าวอ่อนที่เป็นสีเขียวและมะพร้าวแก่ที่เป็นสีน้ำตาล มาชั่งดูว่านักเรียนตอบถูกใหม่ว่าลูกไหนหนักลูกไหนเบา และมะพร้าวอ่อนสีอะไร มะพร้าวแก่สีอะไร

10. ถามนักเรียนว่าทำไมมะพร้าวอ่อนที่เป็นสีเขียวถึงหนักกว่ามะพร้าวแก่ที่เป็นสีน้ำตาล เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน

11. เฉลยคำถาม

กิจกรรมที่ 3 ประติภาพลูกมะพร้าว

12. นำภาพมะพร้าว 2 ลูก โดยเขียนใต้ภาพว่า มะพร้าวอ่อน และมะพร้าวแก่ มาแจกนักเรียนคนละใบ พร้อมกับชี้คำให้อ่าน

13. นำกระดานนิศยสารที่ไม่ใช้แล้วมาให้นักเรียนฉีกปะลงบนมะพร้าว โดยครูอธิบายและทำเป็นตัวอย่าง ให้นักเรียนดูพอสังเขป

14. เมื่อทำเสร็จแล้วครูให้นักเรียนออกมาเสนอผลงานหน้าชั้นทีละคน โดยนักเรียนต้องชี้ให้ถูกว่า ลูกไหนมะพร้าวอ่อน ลูกไหนมะพร้าวแก่

15. นักเรียนทบทวนคำที่ได้วันนี้ว่ามีคำอะไรบ้าง โดยให้นักเรียนตอบทุกคน
ขั้นสรุป

กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม

1. ครูให้นักเรียนเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ โดยครูกำหนดเวลาเล่นและให้เข้ามุมได้ที่ละ 5 คน

2. นักเรียนแลกเปลี่ยนกันเข้ามุมต่างๆ ที่ตัวเองสนใจโดยมีครูเป็นผู้สังเกตพฤติกรรม การอ่านของนักเรียน

3. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมเล่นตามมุมความสนใจ ครูเรียกนักเรียนกลับมา นั่งเป็นวงกลมแล้วถามนักเรียนว่าวันนี้ใครได้อะไรบ้าง ในแต่ละกิจกรรมที่ทำ (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย

1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้

2.2 พูดย่อข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน

2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่

2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน

2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย

2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้

2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร

2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน

3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน

3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง “มะพร้าว”

โอ โอ มะพร้าวบ้านเรา (ซ้ำ)
มีเนื้อสีขาวอร่อยชื่นใจ
ปลูกกันใหม่มะพร้าวบ้านเรา (ซ้ำ)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

หน่วย มะพร้าว เรื่อง การขยายพันธุ์และเจริญเติบโตของมะพร้าว

แผนการจัดกิจกรรมที่ 3

สัปดาห์ที่ 1

สาระสำคัญ

มะพร้าวขยายพันธุ์ทางผล โดยรากและต้นจะออกมาจากลูกมะพร้าว ปลูกลานประมาณ 5 - 6 ปี มะพร้าวถึงจะให้ผล

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถอ่านคำตามที่ครูชี้ตัวหนังสือได้
2. นักเรียนสามารถอ่านคำและจับคู่บัตรคำ และบัตรภาพได้
3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับภาพตามลำดับเหตุการณ์ได้
4. นักเรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานจากสิ่งที่กำหนดได้
5. นักเรียนสามารถร้องเพลง และทำท่าทางประกอบจังหวะเพลงได้

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. ท่องคำคล้องของมะพร้าว (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน)	10 นาที
2. อ่านบัตรคำและจับคู่ภาพและคำ (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา)	20 นาที
3. พัก	5 นาที
4. เรียงลำดับภาพตามลำดับเหตุการณ์ (กิจกรรมการสื่อภาษา)	15 นาที
5. สร้างภาพจากใบมะพร้าวอย่างอิสระ (กิจกรรมการสื่อภาษา)	20 นาที
6. พัก	5 นาที
7. ร้องเพลง “มะพร้าว” ประกอบจังหวะและท่าทาง (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน)	15 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ท่องคำคล้องจองมะพร้าว

1. นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
2. นำแผนภูมิตัวคล้องของ “มะพร้าว” มาให้นักเรียนอ่านตามที่ละวรรค
3. ครูและนักเรียนอ่านพร้อมกัน 2 เที้ยว
4. ให้นักเรียนอ่านโดยที่ครูไม่อ่านตาม 1 เที้ยว
5. นักเรียนและครูสนทนาถึงลักษณะของมะพร้าวและลูกมะพร้าว โดยให้บอก

ส่วนประกอบทีละคน

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 อ่านบัตรคำ และจับคู่ภาพและคำ

1. ครูนำบัตรคำส่วนประกอบของต้นมะพร้าวและลูกมะพร้าว มาให้นักเรียนอ่านทีละคำ
2. ครูนำส่วนประกอบของต้นมะพร้าวและลูกมะพร้าว มาให้นักเรียนดูแล้วตอบว่าเป็นภาพอะไร
3. ครูนำส่วนประกอบของต้นมะพร้าวและลูกมะพร้าวมาเรียงเป็นต้นมะพร้าว จากนั้นก็ให้นักเรียนมาหยิบคำไปเสียบให้ตรงกับส่วนต่างๆ ของมะพร้าวจนครบทุกคน
4. ครูถามนักเรียนว่าต้นมะพร้าวจะขยายพันธุ์โดยวิธีไหนให้นักเรียนช่วยกันตอบ
5. นักเรียนไปตามที่บ้านแล้วอธิบายถึงการขยายพันธุ์และการเจริญเติบโตของต้นมะพร้าวให้เพื่อน ๆ ฟัง
6. นักเรียนช่วยครูนำภาพที่เรียงลำดับการเจริญเติบโตของต้นมะพร้าวมาให้เพื่อนดู และให้นักเรียนช่วยกันอธิบายว่าแต่ละภาพเป็นอย่างไร

กิจกรรมที่ 2 เรียงลำดับภาพตามลำดับเหตุการณ์

7. ตัวแทนของนักเรียน ออกไปเรียงลำดับขั้นตอนการเจริญเติบโตของต้นมะพร้าวคนละภาพ จนครบทุกภาพ

กิจกรรมที่ 3 สร้างภาพจากใบมะพร้าวอย่างอิสระ

8. ครุณาใบมะพร้าวมาแจกนักเรียน คนละ 1 ใบ โดยให้นักเรียนนั่งแยกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน ครูผสมสีไว้กลุ่มละ 5 สี จากนั้นครูแจกกระดาษวาดเขียนให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น

9. ครูอธิบายขั้นตอนการนำใบมะพร้าวมาสร้างเป็นภาพ

10. นักเรียนลงมือทำ พร้อมกับเขียนชื่อของตัวเองลงไปใต้ภาพด้วย

11. เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้วครูเรียกให้มานั่งเป็นวงกลม ให้นักเรียนออกมาบรรยายภาพที่ละคนจนครบหมดทุกคน

ขั้นสรุป

ร้องเพลง “มะพร้าว”

นักเรียนช่วยกันร้องเพลงมะพร้าว โดยครูเป็นผู้ชี้ตัวหนังสือระหว่างที่ร้อง 2 เทียว พร้อมกับทำท่าทางประกอบเนื้อเพลงและจังหวะ

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำคล้องจอง “มะพร้าว”

2. บัตรคำ และบัตรภาพ

2.1 ส่วนประกอบของต้นมะพร้าว ใบ ลำต้น ลูกมะพร้าว ดอก

2.2 ส่วนประกอบของลูกมะพร้าว เปลือกนอก กะลา น้ำมะพร้าว และเนื้อมะพร้าว

3. บัตรภาพ การเรียงลำดับภาพตามลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของมะพร้าว

4. แผนภูมิเพลง “มะพร้าว”

5. ใบมะพร้าว สี กระดาษเปล่า

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ

1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา

- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
- 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง
2. ด้านการอ่านตัวอักษร
  - 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
  - 2.2 พูดย่อข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
  - 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
  - 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
  - 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
  - 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
  - 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
  - 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย
3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน
  - 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
  - 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้
ประสบการณ์เดิม
  - 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
  - 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

คำคล้องจอง   มะพร้าว

ใบมะพร้าวยาวยาวมีก้านกลาง
รวมเป็นทางมีหลายใบจำไว้หนา
ลำต้นสูงท่อนกลมต้นลมมา
ลูกนั้นหนักกลมเกลี้ยงเป็นทะเลาย

เพลง   มะพร้าว

(ซุติ ช่วยเอื้อ)

โอ โอ มะพร้าวบ้านเรา (ซ้ำ)

มีเนื้อสีขาวอร่อยชื่นใจ

ปลูกกันใหม่ มะพร้าวบ้านเรา (ซ้ำ)

หน่วย มะพร้าว เรื่อง ประโยชน์ของมะพร้าว

แผนการจัดกิจกรรมที่ 4

สัปดาห์ที่ 1

สาระสำคัญ

ทุก ๆ ส่วนของมะพร้าวสามารถนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงและทำท่าทางประกอบจังหวะได้
2. นักเรียนสามารถบอกคำที่มีอยู่ในหนังสือ ได้อย่างน้อย 2 คำ
3. นักเรียนสามารถคาดคะเนเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถจับกลุ่มและแยกประเภทได้
5. นักเรียนสามารถประดิษฐ์สิ่งของจากสิ่งที่กำหนดให้ได้

เนื้อหาและกิจกรรม

	90 นาที
1. ร้องเพลง “อะไร อะไร” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน)	10 นาที
2. นิทานเล่มใหญ่เรื่อง “บ้านของโตม” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน และกิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม)	20 นาที
3. พัก	5 นาที
4. นำของจริงมาจัดกลุ่มแยกประเภท (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา)	20 นาที
5. พัก	10 นาที
6. ประดิษฐ์ของเล่นของใช้จากใบมะพร้าว (กิจกรรมการสื่อภาษา)	25 นาที

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลง อะไร อะไร

1. นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
2. นำแผนภูมิ เพลงอะไร อะไรขึ้นมาให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามที่ละวรรค

3. ร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เพลง
4. ให้นักเรียนร้องเพลงตามที่สวดวรรค
5. นักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน
6. นักเรียนลุกขึ้นยืนร้องเพลง และทำท่าทางประกอบเพลงและจังหวะตามครู
7. ครูถามนักเรียนว่า มะพร้าว นอกจากจะนำมารับประทานได้แล้วยังทำอะไรได้อีกบ้าง (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

8. นักเรียนบอกว่าเอามาทำเป็นของเล่น เอามาต้มน้ำ

9. ครูผ่าลูกมะพร้าว ชูคให้เด็กชิม เนื้อและน้ำ

10. ครูถามนักเรียนว่าอร่อยไหม

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 ฟังนิทาน

1. นำหนังสือนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “บ้านของโคม” ขึ้นมา แล้วบอกชื่อเรื่องของนิทานพร้อมกับครูชี้ตัวหนังสือบอกด้วย

2. นักเรียนตอบ (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน) ว่านิทานเรื่องนี้ น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยครูเขียนข้อความที่นักเรียนตอบไว้ที่กระดาน และเขียนชื่อของนักเรียนกำกับไว้ด้วย

3. ครูเริ่มเล่านิทานให้นักเรียนฟังว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครเป็นตัวเอก ตัวเอกกำลังทำอะไร อยู่ที่ไหน กับใครบ้าง โดยขณะที่ครูเล่าต้องชี้คำให้ตรงกับที่เล่า และให้นักเรียนดูตัวหนังสือตามไปด้วย

4. นำบัตรคำหลาย ๆ คำที่มีอยู่ในนิทานและไม่อยู่ เป็นต้นว่า มะพร้าว มะม่วง มะละกอ กะลา ฯลฯ ให้นักเรียนตอบว่าตัวไหนมีอยู่ในนิทานที่ครูอ่าน โดยครูหยิบบัตรคำขึ้นมาทีละแผ่น เมื่ออ่านครบทุกคำแล้ว ครูเรียกตัวแทนมาหยิบคำที่ครูบอก แล้วอ่านคำนั้นให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้เพื่อน ๆ อ่านตามจนครบทุกคน นำคำตอบของนักเรียนมาอ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง และนำไปวางไว้ในมุมหนังสือเพื่อให้นักเรียนได้อ่าน

กิจกรรมที่ 2 จัดกลุ่มและแยกประเภท

5. นำของหลากหลายซึ่งได้มาจากส่วนประกอบต่าง ๆ ของมะพร้าว เช่น ไม้กวาด ก้านมะพร้าว กระจบวยน้ำ งูจากใบมะพร้าว กะลาสำหรับเดิน ฯลฯ มาให้

นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนออกมาทีละคน แยกประเภทของที่ใช้ส่วนประกอบของ มะพร้าวแต่ละชนิด จนครบทุกชั้น แล้วครูหยิบอะไรให้นักเรียนอ่านตามอีกครั้ง

ขั้นสรุป

ประดิษฐ์ของเล่นของใช้จากใบมะพร้าว

1. นำตัวอย่างงานประดิษฐ์ด้วยใบมะพร้าวมาให้นักเรียนดู แล้วถามว่าเป็นรูปอะไร
2. อธิบายและสาธิตงานประดิษฐ์ต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง
3. แจกใบมะพร้าวให้นักเรียนคนละ 1 ใบ แล้วให้นักเรียนปฏิบัติตามความชอบและจินตนาการของนักเรียน
4. นักเรียนนำผลงานของตนเองออกมาแสดงหน้าชั้น และร่วมกันประเมินผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง “อะไร อะไร”
2. นิทานเล่มใหญ่เรื่อง “บ้านของโคม”
3. ของใช้ที่ทำมาจากมะพร้าว
  - 3.1 ไม้กวาดก้านมะพร้าว
  - 3.2 กระบวยตักน้ำ
  - 3.3 ของเล่นของใช้จากใบมะพร้าว
  - 3.4 กะลาสำหรับเดิน ฯลฯ (ของที่หาได้จากท้องถิ่น)
4. ใบมะพร้าว

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
  - 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ

1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย

1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้

2.2 พูดย่อข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน

2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่

2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน

2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย

2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้

2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร

2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน

3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน

3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง อะไร อะไร

(ซุติ ช่วยเอื้อ)

อะไร อะไร ผลแข็งๆ
 อะไรนะ ไม่รู้ชึ
 อะไร อะไร ผลแข็งๆ
 คั่นกะทักก็ได้นะ

อะไร อะไร น้ำหวานๆ
 โื้อ้ มะพร้าวไง
 อะไร อะไร น้ำหวานๆ
 โื้อ้มะพร้าวไง

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
 Chiang Mai University

นิทาน บ้านของโคม

บ้านของโคมอยู่ใกล้ชายทะเล ในบ้านมี พ่อแม่ ปู่และย่า อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน ชื่อบ้านในญาติ พ่อโคมเป็นผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอาชีพทำสวนมะพร้าว พ่อเล่าว่า ปู่และย่าปลูกมะพร้าวมานานแล้ว ต่อมาชาวบ้านได้นำพันธุ์มะพร้าวจากปู่ไปปลูก ขยายพันธุ์ ต่อ ๆ กันไปทั่วทั้งหมู่บ้าน

ชาวบ้านในละแวกนั้นจะนำมะพร้าวไปขายที่ตลาดในเมือง หรือบางครั้งพ่อค้า จะนำมารับซื้อมะพร้าวจากชาวบ้านนำไปขายต่อที่โรงงาน กลั่นน้ำมันมะพร้าวที่บ้านของโคม จะแยกขายมะพร้าวผลแก่ โดยขายไปทั้งผล บางทีนำมาทำเป็นมะพร้าวแห้งก่อน แล้วจึงขายให้พ่อค้า แม่บอกว่าขายได้ราคาดีกว่า มะพร้าวอ่อน เอาไปทำน้ำมะพร้าว ฯลฯ

วันหนึ่งที่บ้าน ลูกบุญมีงาน บวชลูกชาย แม่กับพ่อพาโคมไปช่วยงาน แม่ไปช่วยทำงานที่โรงครัว อาหารวันนั้นมี แกงเขียวหวานยอดมะพร้าวอ่อน สังขยา วุ้นกะทิ ฯลฯ ทุกคนช่วยกันปอกมะพร้าว คั้นกะทิกันอย่างสนุกสนาน

พ่อช่วยสร้างที่เลี้ยงอาหารโรงลิเก รำวง เอาต้นมะพร้าวมาทำเสา คานใช้ใบมะพร้าวมุงหลังคา และทุกรั่ว ทุกคนที่มาเยี่ยมแจ่มแจ่มใส

โคมกับเพื่อนๆ สนุกสนานกับการเล่นของเล่นที่ทำจากใบมะพร้าว เช่น กังหันกะลา ต่อมาเมื่อวันเข้าพรรษา พ่อได้ข่าวประกาศให้ชาวบ้านช่วยกันเผามะพร้าวไว้ล่วงหน้า เพื่อนำไปปลูกตามสถานที่สาธารณะ และทางราชการได้มาจัดตั้งกลุ่มแม่บ้าน ทำเครื่องใช้เครื่องประดับจากมะพร้าว และของกินจากมะพร้าวส่งขาย

พ่อยังบอกโคมว่า สวนมะพร้าวและชายทะเลในหมู่บ้านของเราต่อไปจะพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยว เพราะมีหาดทรายขาว น้ำทะเลสะอาดามีทิวมะพร้าวเป็นระเบียบ อากาศบริสุทธิ์ ชาวบ้านก็มีรายได้จากการขายสินค้าที่ช่วยกันทำขึ้นจากมะพร้าว

โคมมีความสุขที่ได้อยู่ในบ้านสวนมะพร้าว

หน่วย มะพร้าว เรื่อง อาหารที่ได้จากมะพร้าว

แผนการจัดกิจกรรมที่ 5

สัปดาห์ที่ 1

สาระสำคัญ

มะพร้าวสามารถนำมาใช้ประกอบอาหาร ทั้งอาหารคาวและอาหารหวานได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงและทำท่าทางประกอบจังหวะ
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามคำอธิบายได้
3. นักเรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. นักเรียนสามารถอ่านบัตรคำประกอบภาพได้
5. นักเรียนสามารถนับจำนวนได้
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างสนุกสนาน

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. ร้องเพลง “มะพร้าว” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 10 นาที
2. ทำอาหารที่มีมะพร้าวเป็นส่วนประกอบ (กิจกรรมการสื่อภาษา) 40 นาที
3. พัก 5 นาที
4. อ่านบัตรภาพ บัตรคำ และนับจำนวนของอาหารที่ทำมาจากมะพร้าว (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 10 นาที
5. กิจกรรมเสรีเล่นตามมุม (กิจกรรมการอ่านอิสระและอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม) 30 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลงมะพร้าว

1. นำแผนภูมิ เพลงมะพร้าวขึ้นมา

2. ครูและนักเรียนร้องเพลงมะพร้าว และทำท่าทางประกอบเพลงและจังหวะพร้อมกัน

3. ครูถามนักเรียนว่าประโยชน์ของมะพร้าวมีอะไรบ้าง ที่เราเรียนกันไปเมื่อวาน (เปิดโอกาสให้ทุกคนตอบ) ครูบอกนักเรียนว่ามะพร้าวยังมีประโยชน์อีกอย่างที่สำคัญคือสามารถนำมาประกอบอาหารทั้งคาวและหวานได้

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 นับจำนวน

1. นำบัตรภาพของอาหารที่มีมะพร้าวเป็นส่วนประกอบขึ้นมาให้นักเรียนดู พร้อมกับบัตรคำชื่อของอาหาร และอธิบายถึงส่วนประกอบที่มีอยู่ในอาหาร ถามนักเรียนว่าใครเคยกินอาหารที่มีอยู่ในรูปบ้าง รสชาติเป็นอย่างไร

2. ให้นักเรียนช่วยกันนับจำนวนของอาหารที่มีมะพร้าวเป็นส่วนประกอบว่ามีทั้งหมดกี่ชนิด

กิจกรรมที่ 2 ทำอาหาร

3. ครูบอกว่าวันนี้ครูและนักเรียนจะช่วยกันทำมะพร้าวคลุกข้าวโพด ซึ่งจะมีมะพร้าวเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ

4. แนะนำอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ในการทำขนม และอธิบายวิธีทำให้นักเรียนฟัง

5. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยแบ่งอุปกรณ์ เครื่องใช้ เครื่องปรุงให้แต่ละกลุ่ม แล้วให้นักเรียนลองทำทีละคนจนครบ แล้วจึงรับประทาน

6. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงขนมที่ทำในวันนี้ โดยใช้คำถามดังนี้

6.1 มะพร้าวคลุกข้าวโพด มีส่วนประกอบที่เป็นมะพร้าวอะไรบ้าง

6.2 รสชาติของมะพร้าวคลุกข้าวโพดเป็นอย่างไร

6.3 มีขนมอย่างอื่นอีกไหมที่ใช้มะพร้าวเป็นส่วนประกอบ (เปิดโอกาส

ให้ตอบทุกคน)

ขั้นสรุป

กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม

1. นักเรียนแยกย้ายกันไปเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ โดยครูกำหนดเวลาเล่นและให้เข้าได้มุมละ 5 คน

- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
- 1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง
2. ด้านการอ่านตัวอักษร
  - 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
  - 2.2 พูดย่อข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
  - 2.3 คู่อักษรที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
  - 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
  - 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
  - 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
  - 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
  - 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย
3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน
  - 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
  - 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้
ประสบการณ์เดิม
  - 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
  - 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง “มะพร้าว”

(ชูลี ช่วยเอื้อ)

โอ โอ มะพร้าวบ้านเรา (ซ้ำ)

มีเนื้อสีขาวอร่อยชื่นใจ

ปลูกกันใหม่มะพร้าวบ้านเรา (ซ้ำ)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

หน่วย ดันไม้ที่รัก เรื่อง ประเภทของป่าไม้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 6

สัปดาห์ที่ 2

สาระสำคัญ

ป่าไม้มีหลายประเภท ทั้งที่ทำให้แตกต่าง คือ ภูมิประเทศและภูมิอากาศ แต่ทุกที่ก็มีต้นไม้เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารและสัตว์ป่านานาชนิด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงประกอบจังหวะและท่าทางได้
2. นักเรียนสามารถอ่านคำประกอบภาพป่าไม้ประเภทต่างๆ ได้
3. นักเรียนสามารถร่วมสนทนาและแสดงความคิดเห็นได้
4. นักเรียนสามารถนับจำนวนและบอกจำนวนได้
5. นักเรียนสามารถวาดภาพและระบายสีต้นไม้ตามความคิดได้

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. ร้องเพลงประกอบจังหวะและท่าทาง เพลง “ป่าลั่น”
(กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 10 นาที
2. อ่านคำประกอบภาพป่าไม้ประเภทต่างๆ
(กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 20 นาที
3. พัก 5 นาที
4. ดูภาพป่าไม้ต่างๆ และสังเกตความแตกต่างของป่าไม้
ชนิดต่างๆ (กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม) 15 นาที
5. นับจำนวนของต้นไม้ที่อยู่รอบๆ ตัวของแต่ละคน
(กิจกรรมการอ่านอิสระ) 15 นาที
6. พัก 5 นาที
7. วาดภาพระบายสีต้นไม้ที่นักเรียนรู้จัก (กิจกรรมการสื่อภาษา) 20 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลงประกอบจังหวะและท่าทาง เพลง “ป่าลั่น”

1. นักเรียนนั่งเป็นวงกลม
2. ครูนำแผนภูมิเพลง “ป่าลั่น” ขึ้นมาให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามที่ละวรรค
3. ครูร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
4. นักเรียนร้องเพลงตามที่ละวรรค
5. นักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน
6. นักเรียนลุกขึ้นยืนร้องเพลงและทำท่าทางประกอบเพลงและจังหวะตามครู
7. ครูถามนักเรียนว่ารู้จักป่าไม้หรือไม่ เคยเห็นที่ไหน บ้านของนักเรียนมีรีเปลา

(เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 นักเรียนอ่านคำประกอบภาพส่วนประกอบของต้นไม้ได้

1. หยิบภาพป่าไม้ประเภทต่างๆ มาที่ละภาพ ถามนักเรียนว่าเป็นภาพอะไร

(เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

2. หยิบบัตรคำออกมาอ่านแล้วให้นักเรียนอ่านตามที่ละคำ
  3. นักเรียนหยิบบัตรคำนั้นไปติดให้ตรงกับภาพของป่าไม้ประเภทต่างๆ
- กิจกรรมที่ 2 ดูภาพป่าไม้ต่างๆ แล้วสังเกตความแตกต่าง
4. นำภาพของป่าไม้ชนิดต่างๆ มาให้นักเรียนดูแล้วให้นักเรียนดูและสังเกตถึงความแตกต่างของป่าไม้แต่ละชนิดว่ามีลักษณะอย่างไร (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

กิจกรรมที่ 3 นับจำนวนใบไม้ของต้นไม้ชนิดต่าง ๆ

5. นักเรียนนับจำนวนของต้นไม้ที่อยู่รอบๆ ตัวนักเรียนและบริเวณโรงเรียน แล้วครูให้ดูจำนวนตัวเลขและให้นักเรียนอ่านตัวเลขพร้อมๆ กัน

ขั้นสรุป

วาดภาพระบายสีต้นไม้ที่นักเรียนรู้จัก

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะและความแตกต่าง ๆ ของต้นไม้แต่ละชนิด และสรุปคำที่นักเรียนได้ในวันนี้ คือ คำที่เป็นประเภทของป่าไม้ โดยให้นักเรียนออกมาหยิบและอ่านทีละคนในคำที่นักเรียนบอกได้

2. จากนั้นนักเรียนวาดภาพและระบายสีต้นไม้ที่นักเรียนชอบ และเขียนคำว่า “ป่าไม้” หลังจากวาดภาพเสร็จ

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิ เพลง “ป่าลั่น”
2. บัตรภาพ บัตรคำ ป่าไม้ประเภทต่างๆ
  - 2.1 ป่าชายเลน
  - 2.2 ป่าเบญจพรรณ
  - 2.3 ป่าดงดิบ
  - 2.4 ป่าสน
3. ต้นไม้ของจริง
4. กระดาษ สีเทียน

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
  - 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
  - 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
  - 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง
2. ด้านการอ่านตัวอักษร
  - 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
  - 2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
  - 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
  - 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
  - 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย

- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย
3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน
  - 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
  - 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้ประสบการณ์เดิม
  - 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
  - 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง “ป่าลั่น”

(ตัดตอนมาจากเพลงป่าลั่นของ สุเทพ ประยูรพิทักษ์)

แดดส่องฟ้าเป็นสัญญาณใหม่

พวกเราแจ่มใสเหมือนนกที่ออกจากรัง

ป่ามีน้ำใจใสแจ่มทุกวัน รักป่าไหมนั้นเพื่อป่าลั่นความจริง

หน่วย ต้นไม้ที่รัก เรื่อง ประโยชน์ของต้นไม้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 7

สัปดาห์ที่ 2

สาระสำคัญ

ป่าไม้เป็นที่ซึ่งมีต้นไม้ขึ้นอยู่หนาแน่น เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์หลาย ๆ ชนิด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงและทำท่าทางประกอบจังหวะได้
2. นักเรียนสามารถบอกคำที่มีอยู่ในหนังสือได้อย่างน้อย 2 คำ
3. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของภาพ 2 ภาพได้
4. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของต้นไม้ได้
5. นักเรียนสามารถใช้ความคิด จินตนาการ เล่าเรื่องผลงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. ร้องเพลง “ต้นไม้ใหญ่” พร้อมทำท่าทางประกอบ (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 10 นาที
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง “ป่าแสนเศร้า” (กิจกรรมการอ่านร่วมกันและกิจกรรมการอ่านข้อความตามสิ่งแวดล้อม) 20 นาที
3. พัก 5 นาที
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของภาพป่าไม้ที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 15 นาที
5. สนทนาประโยชน์ของต้นไม้ (กิจกรรมการสื่อภาษา) 15 นาที
6. พัก 5 นาที
7. วาดภาพนิทานตามจินตนาการ (เป็นกลุ่ม) และเล่าเรื่องจากภาพ (เป็นกลุ่ม) (กิจกรรมการสื่อภาษา) 20 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลง “ต้นไม้ให้คุณ” พร้อมทำท่าทางประกอบ

1. นำแผนภูมิเพลง “ต้นไม้ให้คุณ” มาให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามที่ละวรรค
2. ร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
3. ให้นักเรียนร้องเพลงตามที่ละวรรค
4. นักเรียนและครูร้องเพลงพร้อมกัน
5. นักเรียนลุกขึ้นยืนและทำท่าทางประกอบเพลงตามครู
6. นักเรียนและครูสนทนาถึงประโยชน์ของต้นไม้

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง “ป่าแสนเศร้า”

1. ครูถามนักเรียนว่า ถ้าป่าไม้ไม่มีต้นไม้จะเป็นอย่างไร (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน) วันนี้ครูมีนิทาน เรื่อง “ป่าแสนเศร้า” มาเล่าให้ฟังโดยใช้หนังสือเล่มใหญ่
2. เริ่มเล่านิทานให้นักเรียนฟังว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครเป็นใคร เรื่องราวเกิดขึ้นที่ไหน โดยขณะที่เล่าครูต้องชี้ตัวให้ตรงกับที่เล่า และให้นักเรียนดูตัวหนังสือตามไปด้วย
3. นำบัตรคำหลาย ๆ คำทั้งที่มีอยู่ในนิทานและไม่มีอยู่ เช่นคำว่า ป่าไม้ ต้นไม้ นายพราน กระต่าย ดาว ฯลฯ ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า คำไหนมีอยู่ในนิทานที่ครูอ่าน โดยครูหยิบบัตรคำขึ้นมาทีละแผ่น เมื่ออ่านครบทุกคำแล้ว ครูเรียกตัวแทนนักเรียนให้ออกมาหยิบคำที่ครูบอกให้อ่านคำนั้นให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้เพื่อน ๆ อ่านตามจนครบทุกคน

กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของป่าไม้ที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์

4. นำภาพป่าไม้ที่สมบูรณ์ออกมา แล้วถามว่าในภาพนี้มีอะไรบ้างให้นักเรียนตอบทีละคนและครูก็จดคำที่นักเรียนตอบไว้บนกระดาน
5. นำภาพป่าไม้ที่ไม่สมบูรณ์ออกมา ถามว่าภาพนี้แตกต่างจากภาพแรกตรงไหน (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
6. ชี้คำให้นักเรียนอ่านคำที่อยู่บนกระดานจนครบทุกคำ และยังไม่ลบเอาไว้ให้นักเรียนอ่านในขั้นสรุป

กิจกรรมที่ 3 สนทนาประโยชน์ของต้นไม้

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงประโยชน์ของป่าไม้ ขั้นสรุป

วาดภาพตามจินตนาการและเล่าเรื่องเป็นกลุ่ม

1. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่ม แจกกระดาษและสี
2. นักเรียนวาดภาพตามจินตนาการ
3. เมื่อเสร็จแล้วแต่ละกลุ่มออกมาเล่าเรื่องราวที่นักเรียนได้วาดภาพไว้
สรุปเป็นเรื่องราวของประโยชน์ของป่าไม้
4. ครูทบทวนคำที่ได้ในวันนี้

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิ เพลง “ต้นไม้ให้คุณ”
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง “ป่าแสนเศร้า”
3. ภาพป่าไม้ที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์
4. กระดาษ สีน้ำ สีเทียน
5. กระดาษแข็ง

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
  - 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
  - 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
  - 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
- 2.2 พุดข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

- 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกม โดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง “ต้นไม้ใหญ่”

(อำไพ สุจริตกุล)

ต้นไม้ให้อาหาร	และที่อยู่อาศัย
เสื้อผ้าใช้รักษา	อันมีค่ามากมาย
หากเราโค่นต้นไม้หมดป่า	เปรียบตั้งไร้ภูมิปัญญา
เพราะเราไม่ช่วยรักษา	พากันร้อนแล้วอดตาย

นิทานเรื่อง “ป่าแสนเศร้า”

(บุญโท เจริญผล)

ป่าแห่งหนึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ มีต้นไม้ขึ้นมากมาย เป็นที่อยู่ของสัตว์ต่าง ๆ ป่าแห่งนี้เป็นป่าที่สงบสุข เพราะสัตว์ทุกตัวและต้นไม้ทุกต้นจะช่วยเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี

อยู่มาวันหนึ่ง ได้มีผู้บุกรุกเข้ามาในป่าแห่งนี้ ผู้บุกรุกนี้คือ นายพรานป่านั่นเอง เขาคิดว่า “ป่านี้เป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดที่เราเคยผ่านมา มีสัตว์ให้เราล่าเยอะแยะ มีต้นไม้ใหญ่ให้เราตัดได้ตามความต้องการ โอ้โฮ ! เราดีใจจริง ๆ” พรานป่าก็ทำการล่าสัตว์และโค่นไม้เป็นจำนวนมาก ทำให้ป่าแห่งนี้เป็นป่าที่มีความเคียดร้อนและซึมเซา สัตว์ที่อาศัยอยู่ก็เกิดความกลัว จึงชวนกันหนี เจ้าช้างป่าตัวใหญ่ส่งเสียงร้องเรียกเพื่อนๆ และสัตว์ทั้งหลาย

“พวกเรา พวกเรา ถึงเวลาที่เราจะต้องหนีไปอยู่ในป่าอื่นกันเพราะนายพรานป่า มาล่าพวกเรา และตัดต้นไม้จนพวกเราไม่มีที่อยู่แล้ว ไปพวกเราไปเถอะ” ว่าแล้วพวกสัตว์ทั้งหลายก็พากันหนีไปหมด

เมื่อตัดต้นไม้จนหมดป่าและไม่มีสัตว์จะให้ล่า พรานป่าก็จากไป ต่อมาชายคนหนึ่งเดินทางผ่านมา เห็นป่าแห่งนี้แห้งแล้ง และรู้สึกถึงความเหงาหงอยของป่า เขาจึงเกิดความสงสารและคิดว่า

“เราจะทำให้ป่าแห่งนี้สดชื่นขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง เราจะเอาต้นไม้มาปลูกให้มาก ๆ” เขาจึงนำต้นไม้ชนิดต่าง ๆ มาปลูกและดูแลรักษาไม่ให้ใครมาตัดอีกจนต้นไม้เจริญเติบโต สัตว์ต่างๆ ที่อพยพจากไปก็กลับเข้ามาอาศัยอยู่ใหม่ ทำให้ป่าที่แสนเศร้าแห่งนี้กลับกลายเป็นป่าที่สดใสและน่าอยู่ของสัตว์ขึ้นมาครั้งหนึ่ง

หน่วย ต้นไม้ที่รัก เรื่อง โทษของการตัดต้นไม้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 8

สัปดาห์ที่ 2

สาระสำคัญ

การตัดต้นไม้ทำลายป่า ทำให้ป่าไม้ลดลงส่งผลให้สัตว์ป่า ดิน น้ำ ลม ธาร สูญสิ้น และก่อให้เกิดความแห้งแล้ง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงประกอบจังหวะได้
2. นักเรียนสามารถบอกคำที่มีอยู่ในนิทานได้อย่างน้อย 2 คำ
3. นักเรียนสามารถคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้
4. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของภาพต้นไม้ได้
5. นักเรียนสามารถคาดคะเนเรื่องได้

เนื้อหาและกิจกรรม

	90 นาที
1. ร้องเพลง “ต้นไม้ให้คุณ” (กิจกรรมการอ่านข้อความ)	10 นาที
2. นิทานเรื่อง “สัตว์ป่า ต้นไม้ สายน้ำ” (กิจกรรมการอ่านร่วมกันและกิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม)	30 นาที
3. พัก	5 นาที
4. เปรียบเทียบความแตกต่างและบอกสาเหตุของต้นไม้ทั้ง 2 ภาพ (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา)	20 นาที
5. พัก	5 นาที
6. วาดภาพระบายสีคาดเดาตอนจบของนิทาน (กิจกรรมการสื่อภาษา)	20 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลง “ต้นไม้ให้คุณ”

1. นักเรียนนั่งตามกลุ่มที่จัดไว้เป็นแถวตอนลึก
2. นำแผนภูมิเพลง “ต้นไม้ให้คุณ” ขึ้นมาแล้วให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตาม

ที่ละวรรค

3. ร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
4. นักเรียนร้องเพลงตามที่ละวรรค
5. นักเรียนและครูร้องเพลงพร้อมกัน
6. ให้นักเรียนลุกขึ้นยืนร้องเพลง และทำท่าทางประกอบเพลงตามครู 2 เที่ยว
7. นักเรียนบอกครูว่า “ต้นไม้ให้อะไรแก่เราบ้าง” (เปิดโอกาสให้บอกทุกคน)
8. ถามนักเรียนต่อว่า “ถ้าไม่มีต้นไม้จะเป็นอย่างไร เด็กๆจะมีนิทานมาเล่าให้

นักเรียนฟังว่า ถ้าไม่มีต้นไม้แล้ว ป่าไม้จะเป็นอย่างไร”

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 นิทาน เรื่อง “สัตว์ป่า ต้นไม้ สายน้ำ”

1. นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลม
2. นำหนังสือนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง “สัตว์ป่า ต้นไม้ สายน้ำ” ขึ้นมา แล้วบอกชื่อเรื่องของนิทาน พร้อมกับครูชี้ตัวหนังสือบอกด้วย
3. ครูถามนักเรียนว่า นิทานเรื่องนี้ นักเรียนคิดว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยครูเขียนข้อความที่นักเรียนตอบไว้บนกระดาน
4. ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครกำลังทำอะไร อยู่ที่ไหน เกิดเหตุการณ์อะไร แต่ไม่เล่าตอนจบให้นักเรียน
5. นักเรียนเปรียบเทียบข้อความบนกระดานกับหนังสือว่าคล้ายกันหรือไม่ ถ้าของใครถูก ครูก็ให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้
6. นำบัตรคำหลาย ๆ คำทั้งที่มีอยู่ในนิทานและไม่มี เช่นคำว่า “บ้าน โรงเรียน ต้นไม้ น้ำ” ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า คำไหนมีอยู่ในนิทานที่ครูอ่าน โดยครูหยิบบัตรคำขึ้นมาทีละแผ่น เมื่ออ่านครบทุกคำแล้ว ครูเรียกตัวแทนนักเรียนให้ออกมาหยิบคำที่ครูบอก แล้วให้อ่านคำนั้นให้เพื่อน ๆ ฟัง แล้วให้เพื่อน ๆ อ่านตามจนครบทุกคน

กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของภาพต้นไม้ม

7. นำภาพของต้นไม้มานำให้นักเรียนดู 2 ภาพ ภาพแรกเป็นภาพของป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ มีต้นไม้ม สัตว์ป่า และลำธาร ภาพที่ 2 เป็นภาพของป่าไม้ที่ถูกทำลาย มีต้นไม้น้อย มีตอไม้เยอะ สัตว์ป่าไม่มี น้ำแห้ง

8. นักเรียนบอกว่าภาพแรกมีอะไรบ้าง มีต้นไม้มกี่ต้น มีสัตว์กี่ตัว ให้นักเรียนนับและบอกจำนวน

9. ให้นักเรียนดูภาพป่าไม้ที่ถูกทำลาย เปรียบเทียบกันให้นักเรียนตอบทุกคน

10. นักเรียนช่วยกันบอกถึงสาเหตุของภาพป่าทั้ง 2 ภาพ ให้เพื่อน ๆ และครูฟังชั้นสรุป

วาดภาพระบายสีคาดเดาตอนจบของนิทาน

1. เมื่อเด็กตอบคำถามครบหมดทุกคนแล้ว ครูก็กลับมาทบทวนเรื่องในนิทานอีกครั้ง โดยครูและนักเรียนช่วยกันเล่าเรื่อง “สัตว์ป่า ต้นไม้ม สายน้ำ” แต่ยังไม่เล่าตอนจบ

2. ครูถามนักเรียนว่า ใครอยากรู้ตอนจบบ้าง แต่ครูไม่บอกตอนจบ ครูจะให้นักเรียนคาดเดาตอนจบเอง โดยให้วาดภาพตอนจบและระบายสีให้สวยงาม

3. แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น และแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม แจกสีให้คนละ 1 กล่อง และเมื่อนักเรียนวาดภาพระบายสีเสร็จแล้วให้เขียนชื่อของตัวเองลงใต้ภาพด้วย

4. เมื่อทุกคนวาดภาพเสร็จแล้ว ครูเรียกเด็กออกมาตั้งเป็นวงกลม แล้วให้ออกมาหน้าห้องทีละคน ให้นักเรียนอธิบายว่าภาพที่ตัวเองวาดนั้นเป็นภาพอะไร เมื่อพูดเสร็จแล้วครูก็ให้เพื่อนปรบมือให้ แล้วจึงให้นักเรียนเข้าไปนั่ง และให้นักเรียนคนใหม่ออกมาจนครบทุกคน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผ่นภูมิ เพลง “ต้นไม้มให้คุณ”
2. หนังสือนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง “สัตว์ป่า ต้นไม้ม สายน้ำ”
3. บัตรคำ “บ้าน โรงเรียน ต้นไม้ม” คำละ 1 บัตร
4. กระดาษแผ่น 1 อัน

5. ภาพต้นไม้ที่อุดมสมบูรณ์ และถ้ำต้นไม้ที่ถูกทำลายอย่างน้อยละ 1 ภาพ
6. กระดาษเปล่า ตามจำนวนนักเรียน
7. สีเทียน และสีน้ำ ตามจำนวนนักเรียน

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

- 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
- 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา

กลับมาทางซ้าย

- 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้รู้บันทึกได้
- 2.2 พูดย่อข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

- 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง “สัตว์ป่า ต้นไม้ สายน้ำ”

ป่าดงพงไพร	ต้นไม้ใบเขียว
เปลือกเปลือกดินเขียว	เกาะเลี้ยวเรียงใจ
ฝูงฝูงนก	พื้พวาอาศัย
สุขุมพุ่มไม้	หลายหลากมากมาย
เกาะแก่งแอ่งน้ำ	ลึกล้ำล้นปรี
หลังไหลตลอดปี	ไม่มีกั้นคار
กึ่งหอยปูปลา	เลือกหาอาหาร
ดื่มด่ำลำธาร	เบิกบานสำราญใจ
ภูผิงภมร	บินว่อนร่อนไป
ซอนซอกดอกไม้	หวังได้น้ำหวาน
อยากให้ตำนาน	สืบสานจากป่า
ซึ่งสัตว์นานา	อิสระเสรี
อยากเห็นตำนาน	ดงดงพงพี
พฤษยามาลี	นทีใสเย็น
แต่ป่าวันนี้	เท่าที่พบเห็น
ไซ้จะร่วมเย็น	เหมือนเช่นวันวาน
ไร้เสียงน้ำตก	ไร้รักจับขาน
ไร้น้ำลำธาร	ไร้ลานมาลี
ทุกหนทุกแห่ง	แห้งแล้งเหลือที่
เคยเขียวขจี	ไม่มีให้มอง
ร่วมแรงร่วมใจ	ชาวไทยทั้งสอง
สามัคคีคุ้มครอง	ปกป้องพาลภัย
สมานสมัคร	อนุรักษ์ป่าไม้
ให้อยู่คู่ไทย	สืบไปตลอดกาล

หน่วย ต้นไม้ที่รัก เรื่อง การอนุรักษ์ป่าไม้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 9

สัปดาห์ที่ 2

สาระสำคัญ

ส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้สามารถนำมาใช้ขยายพันธุ์ได้ เช่น เมล็ด กิ่ง ตา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลง พรวนดิน พร้อมทำท่าประกอบได้
2. นักเรียนสามารถบอกส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ที่ใช้ขยายพันธุ์ได้
3. นักเรียนสามารถปลูกต้นไม้ได้อย่างถูกวิธี
4. นักเรียนสามารถบอกวิธีการบำรุงดูแลรักษาต้นไม้ได้
5. นักเรียนมีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. ร้องเพลง พรวนดิน พร้อมทำท่าประกอบ

(กิจกรรมการอ่านร่วมกัน)

10 นาที

2. คำและภาพส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ที่ใช้ขยายพันธุ์

(กิจกรรมการเล่นเกมภาษา)

10 นาที

3. พัก

5 นาที

4. ช่วยกันปลูกต้นไม้เป็นกลุ่ม บริเวณรอบๆ ห้องเรียน และเขียน

ชื่อต้นไม้ตามบัตรคำ (กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม) 20 นาที

5. สนทนาถึงวิธีการบำรุงรักษาต้นไม้ (กิจกรรมการสื่อภาษา)

15 นาที

6. พัก

5 นาที

7. กิจกรรมเสรีเล่นตามมุม (กิจกรรมการอ่านอิสระ)

25 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลงพรวนดินทำท่าประกอบ

1. นักเรียนและครูร่วมกันร้องเพลงและทำท่าประกอบเพลงพรวนดินพร้อมกัน
2. นักเรียนช่วยกันตอบว่า ทำไมเราถึงต้องพรวนดินต้นไม้ที่เราปลูก (เปิดโอกาส

ให้ตอบทุกคน)

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 ส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ที่ใช้ขยายพันธุ์

1. ครูถามนักเรียนว่าเราใช้ส่วนไหนของต้นไม้ปลูก (ถามเด็กทีละคน)
2. ส่วนประกอบของต้นไม้ที่เป็นของจริง เช่น เมล็ด หน่อ ฯลฯ มาให้นักเรียนดู แล้วถามนักเรียนว่า “นักเรียนรู้จักไหม เขาเรียกอะไร”

3. ซึ่เมล็ด หน่อ ฯลฯ ให้นักเรียนดูพร้อมกับอธิบายและนำบัตรคำ ชื่อของส่วนต่าง ๆ นั้นไปตั้งไว้ข้างๆ

4. เมื่ออธิบายจบ ก็ถามทวนนักเรียนและให้นักเรียนอ่านคำส่วนประกอบของต้นไม้ พร้อม ๆ กันอีกครั้ง

กิจกรรมที่ 2 ปลูกต้นไม้

5. นำต้นไม้ของจริงขึ้นมาให้นักเรียนดู พร้อมกับบอกนักเรียนว่า จะให้นักเรียนไปปลูก ต้นไม้บริเวณรอบ ๆ ห้องเรียน

6. ครูพานักเรียนออกไปที่สนามอธิบายพร้อมทั้งสาธิตทีละขั้นตอน

7. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่ม ให้ปลูกกลุ่มละ 1 ต้น ครูดูแลอย่างใกล้ชิด

8. ให้แต่ละกลุ่ม เขียนชื่อต้นไม้ที่ปลูกตามบัตรคำ

9. หลังจากปลูกต้นไม้แล้วครูให้นักเรียนไปทำความสะอาดร่างกาย

กิจกรรมที่ 3 สนทนาถึงวิธีการบำรุงรักษาต้นไม้

10. นักเรียนกลับมานั่งใต้ต้นไม้ สนทนาถึงวิธีการบำรุงรักษาต้นไม้ “ต้นไม้ที่นักเรียนปลูกถ้าอยากให้มันเจริญเติบโตควรทำอะไรคะ” (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

11. ให้แต่ละกลุ่มนำบัตรคำออกมาอ่านให้เพื่อน ๆ กลุ่มอื่นฟัง

12. หลังจากสนทนาแล้ว นักเรียนทวนคำที่ได้ไว้อีก 1 ครั้ง

ขั้นสรุป

กิจกรรมเสรีเล่นตามมุม

1. นักเรียนไปเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ
2. นักเรียนแยกย้ายกันเข้ามุมต่าง ๆ ที่ตัวเองสนใจ
3. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรม ครูเรียกนักเรียนออกมานั่งเป็นแถว แล้วถามนักเรียนว่า วันนี้ ใครทำกิจกรรมอะไรบ้าง (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
4. ครูทวนคำที่นักเรียนได้ไปในวันนี้อีกครั้ง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. เพลง “พรวนดิน”
2. คำและภาพ ส่วนต่าง ๆ ของต้นไม้ที่ใช้ขยายพันธุ์
  - 2.1 กิ่ง
  - 2.2 ราก
  - 2.3 เมล็ด
  - 2.4 ตา
3. ต้นไม้ของจริง
4. มุมต่าง ๆ
  - 4.1 มุมหนังสือ นิทานต่าง ๆ แผนภูมิ บัตรภาพบัตรคำ
  - 4.2 มุมบ้าน อุปกรณ์ปลูกต้นไม้
  - 4.3 มุมศิลปะ มุมวาดรูป ฝึกปะ ปั้นดินน้ำมัน
  - 4.4 มุมดนตรี แผนภูมิเพลง อุปกรณ์ให้จังหวะ
  - 4.5 มุมบล็อก แท่งไม้ต่าง ๆ

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา

- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
- 1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง
2. ด้านการอ่านตัวอักษร
  - 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
  - 2.2 พูดย่อข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
  - 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
  - 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
  - 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
  - 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
  - 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
  - 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย
3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน
  - 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
  - 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้
ประสบการณ์เดิม
  - 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
  - 3.4 เล่นเกม โดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง “พรวนดิน”

พรวนดินกันเสียให้หมด จะปลูกข้าวโพดสาลี (ซ้ำ)
โอ้แม่ดวงคารา เจ้าไม่เมตตาตัวพี่
ข้าวโพดสาลี (ซ้ำ) ป่านะนี้จะโรยรา

หน่วย ต้นไม้ที่รัก เรื่อง การเจริญเติบโตของต้นไม้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 10

สัปดาห์ที่ 2

สาระสำคัญ

ต้นไม้จะเจริญเติบโตได้จะต้องอาศัยดินและน้ำ และบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกชื่อต้นไม้ที่พบเห็นได้
2. นักเรียนสามารถอ่านคำที่มีอยู่ในคำคล้องจองได้อย่างน้อย 2 คำ
3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
4. นักเรียนสามารถอ่านบัตรคำประกอบภาพได้
5. นักเรียนสามารถมีความสุขสนุกสนานในการร่วมกิจกรรม

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. กิจกรรมทัศนศึกษา (กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม) 20 นาที
2. พัก 5 นาที
3. ท่องคำคล้องจอง “พรวนดิน” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 10 นาที
4. เรียงลำดับเหตุการณ์การเจริญเติบโตของต้นไม้
(กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 10 นาที
5. อ่านบัตรคำประกอบภาพต้นไม้ชนิดต่าง ๆ
(กิจกรรมการสื่อภาษา) 15 นาที
6. พัก 5 นาที
7. กิจกรรมเสรีเล่นตามมุม (กิจกรรมการอ่านอิสระ) 20 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

กิจกรรมทัศนศึกษา

1. นักเรียนและครูออกไปสำรวจนอกห้องเรียน โดยตั้งกติกาว่าให้ตั้งใจฟังครู และอย่าแยกกลุ่มออกไปเดินตามลำพัง
2. นักเรียนและครูเดินไปรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนดูต้นไม้ชนิดต่าง ๆ และบอกได้ว่าเป็นต้นอะไร (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน) โดยครูเขียนคำพูดของนักเรียนไว้ในกระดาษ
3. ครูพานักเรียนนั่งใต้ต้นไม้ อ่านข้อความที่นักเรียนบอกพร้อม ๆ กัน

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 คำคล้องจองพรวนดิน

1. นักเรียนกลับเข้ามาในห้อง นั่งเป็นวงกลม ถามนักเรียนว่าทำไมต้นไม้ต้นเล็กๆ ถึงต้นใหญ่ขึ้นมาและออกดอกออกผล (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
2. เมื่อนักเรียนตอบแล้วครูก็เฉลยว่า นักเรียนต้องหมั่นดูแลรักษาต้นไม้ รดน้ำ พรวนดิน อยู่เสมอเป็นประจำ
3. หยิบคำคล้องจองพรวนดินขึ้นมา อ่านและชี้คำ ทีละคำให้นักเรียนฟัง 1 รอบ
4. ครูอ่าน 1 บรรทัด และให้นักเรียนอ่านตามที่ละบรรทัด
5. นักเรียนและครูอ่านพร้อมกัน พร้อมกับชี้คำไปด้วย
6. หยิบคำขึ้นมา 3 คำ คือคำว่า พรวนดิน ดอกไม้ สัตว์ แล้วให้นักเรียนทุกคนออกมาหยิบคำที่มีอยู่ในคำคล้องจองพรวนดินจนครบทุกคน

กิจกรรมที่ 2 เรียงลำดับการเจริญเติบโตของต้นไม้

7. หยิบภาพการเจริญเติบโตของต้นไม้ออกมา 5 ภาพ
8. ให้นักเรียนช่วยกันเรียงภาพการเจริญเติบโตของต้นไม้ตามลำดับ
9. นักเรียนและครูช่วยกันอธิบายภาพแต่ละภาพ ทีละขั้นตอน

กิจกรรมที่ 3 อ่านบัตรคำประกอบภาพได้

10. หยิบภาพต้นไม้ขึ้นมาแล้วให้นักเรียนบอกว่าเป็นภาพอะไร 5 ภาพ
11. จากนั้นครูหยิบตัวชื่อของต้นไม้ออกมาอ่านให้นักเรียนฟัง วางไว้ได้ภาพของต้นไม้ที่ละคำ จนครบแล้วอ่านทวนอีกครั้งให้นักเรียนอ่านตาม

12. หยิบภาพออกมาให้นักเรียนออกมาหยิบคำทีละคนไปใส่ให้ตรงกับภาพจนครบทุกคน

ขั้นสรุป

กิจกรรมเสรีเล่นตามมุม

1. ครูให้นักเรียนไปเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ
2. นักเรียนแลกเปลี่ยนกันเข้ามุมต่าง ๆ ที่ตัวเองสนใจ โดยมีครูคอยสังเกตว่านักเรียนสนใจการอ่านหรือไม่ พยายามที่จะอ่านหนังสือหรือข้อความที่ครูเตรียมไว้หรือไม่
3. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรม ครูเรียกนักเรียนออกมานั่งเป็นวงกลม แล้วถามนักเรียนว่า วันนี้ ใครทำกิจกรรมอะไรบ้าง (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน) และทบทวนเรื่องที่เรียน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. รอบ ๆ บริเวณโรงเรียน
2. คำคล้องจอง “พรวนดิน”
3. ภาพการเจริญเติบโตของต้นไม้ 5 ภาพ
4. บัตรคำ บัตรภาพ
  - 4.1 ต้นมะม่วง
  - 4.2 มะพร้าว
  - 4.3 ต้นกล้วย
  - 4.4 ต้นขนุน
5. มุมความสนใจ

5.1 มุมหนังสือ	บัตรภาพ บัตรคำต้นไม้ชนิดต่าง ๆ
5.2 มุมบ้าน	กระถางต้นไม้ อุปกรณ์รดน้ำพรวนดิน
5.3 มุมศิลปะ	มุกวาดรูป มุมปั้น
5.4 มุมดนตรี	อุปกรณ์ให้จังหวะต่าง ๆ
5.5 มุมบล็อก	แท่งไม้ต่าง ๆ

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

- 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
- 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา

กลับมาทางซ้าย

- 1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
- 2.2 พุดข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

- 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง “พรวนดิน”

พรวนดิน	พรวนดินให้ตี
นี่แหละฉันมี	เมล็ดดอกไม้
ขุดหลุม	แล้วเกลี่ยดินปิด
รดน้ำนิดนิด	แล้วคอยดูไป
ฝนตกแล้ว	แดดก็ออก
ไม่ช้าเห็นดอกไม้	บานวิไล
สวยจริง	ดอกไม้ของฉัน
รดน้ำทุกวัน	ชมแล้วชื่นใจ

หน่วย กลางวัน กลางคืน เรื่อง ความแตกต่างของกลางวันและกลางคืน

แผนการสอนที่ 11

สัปดาห์ที่ 3

สาระสำคัญ

ดวงอาทิตย์จะปรากฏบนท้องฟ้าในเวลากลางวัน ส่วนเวลากลางคืนจะปรากฏดวงจันทร์หรือดวงดาวแทน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถร้องเพลงประกอบท่าทางและจังหวะเพลงได้
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามคำสั่งได้
3. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบความแตกต่างของกลางวันและกลางคืนได้
4. นักเรียนสามารถคาดคะเนคำที่หายไปจากประสบการณ์เดิม
5. นักเรียนสามารถวาดภาพโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ
6. นักเรียนสามารถทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. การเคลื่อนไหวประกอบจังหวะเพลง “กลางวัน กลางคืน”
(กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 10 นาที
2. ทดลองทำกลางวัน และกลางคืน และบอกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
(กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อม) 20 นาที
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของกลางวันและกลางคืน
(กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 10 นาที
4. การอ่านคำและบอกคำที่ขาดหายไปในเรื่องเพลง
(กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 10 นาที
5. วาดภาพกลางวันและกลางคืน (กิจกรรมการสื่อภาษา) 15 นาที
7. พัก 5 นาที
8. กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม (กิจกรรมการอ่านอิสระ) 30 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ร้องเพลงกลางวัน กลางคืน

1. นักเรียนนั่งเป็นครึ่งวงกลม นำภาพที่แสดงว่าเป็นเวลากลางคืนและกลางวัน มาอภิปรายร่วมกัน

2. นำแผนภูมิเพลง “กลางวัน กลางคืน” ขึ้นมาให้ให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตาม ที่ละวรรค

3. ร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 2 เทียว

4. นักเรียนร้องเพลง ตามที่ละวรรค

5. นักเรียนและครูร้องเพลงพร้อมกัน

6. นักเรียนลุกขึ้นยืนทำท่าทางประกอบเพลงตามจินตนาการ 2 เทียว

7. ครูถามนักเรียนว่า กลางวัน กับ กลางคืน ต่างกันอย่างไร (เปิดโอกาส ให้ตอบทุก ๆ คน)

8. เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูก็ถามนักเรียนว่าอยากจะทดลองทำกลางวันและ กลางคืนเองมั๊ย

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 ทดลองทำกลางวัน กลางคืน

1. นักเรียนนั่งเป็นวงกลม

2. อธิบาย ขั้นตอน การทดลองให้นักเรียนฟังทีละขั้นตอนดังนี้

ครูเรียกตัวแทน นักเรียนออกมาช่วยถือลูกโลกจำลอง และไฟฉาย โดยให้เด็ก ที่ถือไฟฉายสมมติว่าตัวเองเป็นดวงอาทิตย์ โดยครูถามเด็กดังนี้

“ ซีกโลกที่หันหน้าเข้าหาดวงอาทิตย์เป็นอย่างไร”

“ ซีกโลกที่อยู่ด้านหลัง (ตรงกันข้ามเป็นอย่างไร”

“ ส่วนของโลกที่มีค เป็นเวลาอะไร ส่วนที่สว่างเป็นเวลาอะไร

เพราะเหตุใด”

“ ถ้าโลกนี้ไม่มีดวงอาทิตย์ จะเกิดอะไรขึ้น”

3. จดคำตอบทุกคำของนักเรียน ลงบนกระดาน แล้วชี้คำให้อ่านอีกรอบหนึ่ง หลังเสร็จกิจกรรม และให้นักเรียนไว้อ่านในมุมหนังสือ

กิจกรรมที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่าง

4. นำภาพของเวลากลางวันและกลางคืนมาให้ให้นักเรียนดู
5. ถามว่า 2 ภาพนี้เป็นอย่างไร (เปิดโอกาสให้นักเรียนตอบทุกคน)
6. ตัวแทนของนักเรียนออกมาหิบบภาพ และคำอ่านตามคำบอกของครู ถ้าหิบบถูกให้ เพื่อนปรบมือให้ ถ้าหิบบไม่ถูกเรียกนักเรียนอีกคนมาช่วยกันจนหิบบจับคู่ถูก

กิจกรรมที่ 3 อ่านคำ และบอกคำที่ขาดหายไป

7. นำแผนภูมิเพลง “กลางวัน กลางคืน” ออกมาอีกครั้งให้นักเรียนร้องอีกครั้ง โดยชี้คำ ขณะที่ร้อง
8. ปิดคำบางคำ และนำบัตรคำออกมาหลาย ๆ คำ ถามนักเรียนว่าตัวไหนในเพลงที่ขาดหายไป ให้นักเรียนทุกคนช่วยกันหิบบคำมาเติมจนครบทุกคำ

กิจกรรมที่ 4 วาดภาพกลางวัน กลางคืน

9. นักเรียนวาดภาพของกลางวัน และกลางคืน ตามความคิดของนักเรียน
10. แจกกระดาษเปล่าให้นักเรียนคนละ 2 แผ่น เขียนคำว่ากลางวัน และกลางคืนไว้อย่างละแผ่น ให้นักเรียนวาดรูปและระบายสีให้ถูกต้อง
11. ครูแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม แจกสีให้กลุ่มละ 1 ถ้วย เมื่อนักเรียนวาดภาพและระบายสีเสร็จให้เขียนชื่อใต้ภาพ

12. เมื่อนักเรียนทุกคนวาดภาพ และระบายสีเสร็จแล้วให้กลับมานั่งเป็นวงกลม แล้วให้นักเรียนออกมาเสนอผลงานของตัวเองที่ละคน จนครบทุกคน

ขั้นสรุป

กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม

1. ครูให้นักเรียนไปเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ โดยครูกำหนดมุมให้เล่นและให้เข้าได้มุมละ 5 คน
2. นักเรียนแยกย้ายกันเข้ามุมต่าง ๆ ที่ตัวเองสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยสังเกตว่านักเรียนสนใจการอ่านหรือไม่ พยายามที่จะอ่านหนังสือหรือข้อความที่เตรียมไว้ให้หรือไม่
3. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมมุมความสนใจ ครูเรียกนักเรียนออกมานั่งวงกลมแล้วถามนักเรียนว่าวันนี้ใครได้ทำกิจกรรมอะไรบ้าง (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิ เพลง “กลางวัน กลางคืน”
2. อุปกรณ์ทดลองทำกลางวัน และกลางคืน
  - 2.1 ลูกโลกจำลอง 1 ลูก
  - 2.2 ไฟฉาย 1 กระบอก
3. ภาพ กลางวัน และกลางคืน อย่างละ 1 ภาพ
4. กระดาษแผ่น 1 อัน
5. กระดาษเปล่า สี ดินสอ
6. มุมความสนใจ
  - 6.1 มุมหนังสือ บัตรภาพ บัตรคำ กลางวันกลางคืน
นิทาน 2 - 3 เล่ม
  - 6.2 มุมบล็อก แท่งไม้หลายขนาด
  - 6.3 มุมศิลปะ มุมวาดรูป หนีปะ มุมปั้น พิมพ์ภาพ
  - 6.4 มุมดนตรี แผนภูมิเพลง “กลางวัน กลางคืน” อุปกรณ์ให้
จังหวะ
  - 6.5 มุมกิจกรรมพิเศษ อุปกรณ์ทดลองทำกลางวันและกลางคืน เช่น
ลูกโลก ไฟฉาย ฟ้าคลุม

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
  - 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
  - 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
  - 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
- 2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในคำพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

- 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง กลางวัน กลางคืน

อาทิตย์อยู่กลางวัน	ดวงจันทร์นั้นอยู่กลางคืน
ข้างแรมนั้นเดือนดับ	ดวงจันทร์ลับไปที่อื่น
ตอนเช้าอาทิตย์ขึ้น	เราก็ตื่นพร้อมกัน

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

หน่วย กลางวัน กลางคืน เรื่อง ลักษณะของดวงอาทิตย์

แผนการสอนที่ 12

สัปดาห์ที่ 3

สาระสำคัญ

ดวงอาทิตย์มีลักษณะกลม ในตอนเช้าจะขึ้นทางทิศตะวันออก และในตอนเย็นจะตกทางทิศตะวันตก ในเวลากลางวันโลกจะสว่างและร้อนเพราะได้รับแสงจากดวงอาทิตย์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนานมีความคล่องแคล่วและเคารพกติกา
2. นักเรียนสามารถบอกคำที่มีอยู่ในนิทาน ได้อย่างน้อย 3 คำ
3. นักเรียนสามารถคาดคะเนเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
5. นักเรียนสามารถใช้ความคิดและจินตนาการอย่างเต็มที่
6. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. กิจกรรมทัศนศึกษา (กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อมตามโอกาส) 20 นาที
2. นิทานเล่มใหญ่เรื่องพระอาทิตย์พักผ่อน (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 20 นาที
3. การเรียงลำดับเหตุการณ์ (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 10 นาที
4. วาดรูปพระอาทิตย์ตามจินตนาการ (กิจกรรมการสื่อภาษา) 15 นาที
5. พัก 5 นาที
6. กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม (กิจกรรมการอ่านอิสระ) 20 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

กิจกรรมทัศนศึกษา

1. นักเรียนออกไปสำรวจนอกห้องเรียน โดยช่วยกันตั้งข้อตกลงกันระหว่างที่ปฏิบัติกิจกรรมทัศนศึกษา
2. นักเรียนออกมากลางแจ้ง ให้มองดูเงาของตัวเองทุกคน และถามนักเรียนว่า เพราะเหตุใดถึงมีเงา (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน) แต่ครูยังไม่เฉลย ครูจดข้อความคำตอบของนักเรียนไว้ในกระดาน
3. นักเรียนบอกครูและเพื่อน ว่าทำไมเราถึงมองเห็นทุกอย่าง
4. ถ้าเราไม่มีพระอาทิตย์เราจะเป็นอย่างไร (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
5. ครูให้นักเรียนอ่านข้อความที่บอกครูอีกครั้ง และนำไปไว้ในมุมหนังสือชั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 ฟังนิทาน เรื่อง พระอาทิตย์พักผ่อน

1. นักเรียนกลับเข้ามาในห้อง นั่งเป็นวงกลม ให้นับ 1 - 10 แล้วกดออก
2. นักเรียนช่วยกันตอบว่าพระอาทิตย์จะขึ้นตอนไหนและตกตอนไหน
3. ถามนักเรียนว่ารู้ไหม ทำไมพระอาทิตย์ถึงขึ้นตอนเช้าและตกในตอนเย็น
วันนี้ครูมีนิทานเรื่อง พระอาทิตย์พักผ่อน มาเล่าให้ฟังโดยใช้หนังสือนิทาน
4. เริ่มเล่านิทานให้นักเรียนฟังว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครเป็นตัวเอก ตัวเอกกำลังทำอะไร อยู่ที่ไหนกับใครบ้าง โดยขณะที่เล่าครูต้องชี้ตัวให้ตรงกับที่เล่า และให้นักเรียนดูตัวหนังสือตามไปด้วย ให้นักเรียนช่วยกันบอกตอนจบด้วย
4. นำบัตรคำหลาย ๆ คำ ที่มีอยู่ในนิทานและไม่อยู่ เช่นคำว่า ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ไม้ สุนัข ดาว ฯลฯ ให้นักเรียนช่วยกันตอบว่าคำไหนมีอยู่ในนิทานที่ครูอ่าน โดยครูหยิบบัตรคำขึ้นมาทีละแผ่น เมื่ออ่านครบทุกคำแล้ว ครูเรียกตัวแทนนักเรียนให้ออกมาหยิบคำที่ครูบอกให้อ่านคำนั้นให้เพื่อน ๆ ฟังแล้วให้เพื่อน ๆ อ่านตามจนครบทุกคน

กิจกรรมที่ 2 การจัดลำดับเหตุการณ์

6. นำบัตรคำคำว่า เช้า สาย บ่าย เย็น มาให้นักเรียนอ่าน พร้อมกับบัตรภาพ ดวงอาทิตย์ ที่เป็นลักษณะแทน เวลาเช้า สาย บ่าย เย็น มาให้นักเรียนดูและอ่านทีละคู่

7. จากนั้นครูก็นำบัตรคำและบัตรภาพมาวางคละกันบนโต๊ะ
  8. นักเรียนออกมาเรียงลำดับเหตุการณ์จากบัตรคำ และบัตรภาพโดยเรียงออกมาทีละคน มาหีบคนละหนึ่งบัตร ถ้าใครเรียงถูกก็ให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้
  9. นำภาพเหตุการณ์ตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นจนพระอาทิตย์ตกดิน จำนวนห้าภาพมาให้นักเรียนดูทีละคน และอธิบายแต่ละภาพประกอบกับบอกว่าเป็นเวลาอะไร
  10. นำภาพทั้งห้าภาพมาวางคละกัน
  11. ตัวแทนนักเรียนออกมาหีบภาพเพื่อเรียงลำดับภาพทีละคน
- กิจกรรมที่ 3 วาดรูปพระอาทิตย์ตามจินตนาการ
12. นักเรียนวาดภาพระบายสีพระอาทิตย์ตามจินตนาการของนักเรียน
  13. ครูแจกกระดาษเท่าจำนวนนักเรียน ให้นักเรียนแยกตามกลุ่มโดยครูแจกสีให้ 4 กลุ่ม และให้นักเรียนเขียนชื่อของตัวเองกำกับด้วย
  14. เมื่อนักเรียนวาดภาพระบายสีเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนกลับมานั่งเป็นครึ่งวงกลม แล้วให้ออกมาโชว์ผลงานและเล่าเรื่องผลงานให้เพื่อน ๆ ดูทีละคน จนครบชั้นสรุป
- กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม
1. นักเรียนแยกย้ายกันไปเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ โดยครูกำหนดเวลาและจำนวนโดยให้เข้าเล่นได้มุมละ 5 คน
  2. นักเรียนแยกย้ายกันเข้าตามมุมต่าง ๆ โดยมีครูเป็นผู้คอยสังเกตนักเรียนสนใจการอ่านหรือไม่ พยายามที่จะอ่านหนังสือหรือข้อความที่ครูเตรียมไว้ให้หรือไม่
  3. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมมุมความสนใจ ครูเรียกนักเรียนออกมาฟังแล้วช่วยกันสรุปบทเรียนและคำที่ได้วันนี้ว่าได้กี่คำ

สื่อการเรียนการสอน

1. รอบ ๆ บริเวณโรงเรียน
2. นิทานเล่มใหญ่เรื่อง พระอาทิตย์พักผ่อน
3. บัตรภาพ บัตรคำ
เช้า สาย บ่าย เย็น
4. กระดาษเปล่า ดินสอ สี

5. มุมความสนใจ

5.1 มุมหนังสือ	บัตรคำ บัตรภาพ กลางวัน กลางคืน นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง พระอาทิตย์พักผ่อน และนิทานเล่มเล็กที่เกี่ยวข้อง 2 - 3 เล่ม ข้อความของนักเรียน
5.2 มุมศิลปะ	มุมวาดรูป ระบาย และมุมพื้นพิมพ์ภาพต่าง ๆ
5.3 มุมบล็อก	แท่งไม้ขนาดต่าง ๆ
5.4 มุมดนตรี	แผนภูมิเพลง “กลางวัน กลางคืน” อุปกรณ์ให้จังหวะ
5.5 มุมกิจกรรมพิเศษ	อุปกรณ์ทดลองทำ กลางวัน กลางคืน

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

- 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
- 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา

กลับมาทางซ้าย

- 1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
- 2.2 พูดย่อข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน

3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่อง โดยใช้

ประสบการณ์เดิม

3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน

3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง พระอาทิตย์พักผ่อน

นานมาแล้วมีพระอาทิตย์ดวงหนึ่งส่องแสงและแผ่ความร้อนมายังพื้นโลกตลอดวัน ตลอดคืน ทำให้สัตว์ทั้งหลายมีความเดือดร้อนมาก ความร้อนทำให้สัตว์ต่าง ๆ ต้องหาที่หลบซ่อนเพื่อมิให้ถูกเผาไหม้ไปกับแสงแดด จึงพากันไปต่อว่าพระอาทิตย์ต่างๆ นานา พระอาทิตย์ มีความน้อยใจจึงหลบไปอยู่หลังก้อนเมฆ ไม่ยอมโผล่มาให้เห็นอีกทำให้เกิดความมืดไปทั่วทั้งโลก และอากาศก็เริ่มหนาวเย็นยิ่งขึ้น สัตว์ทั้งหลายเริ่มเดือดร้อนอีก จึงพากันไปขอร้อง พระอาทิตย์ให้ส่องแสงมาเหมือนเดิม แต่พระอาทิตย์ไม่ยอมออกมา เช้าวันหนึ่งพ่อไก่ตื่นขึ้นมาอยากจะร้องเพลง จึงบินขึ้นไปบนกำแพงและโก่งคอขัน สัตว์ทั้งหลายเมื่อเห็นดังนั้นต่างก็ร้องไชโยดีใจ พระอาทิตย์จึงรู้ว่าสัตว์ทั้งหลายต้องการเห็นดวงอาทิตย์ในตอนเช้าและกลับไปในตอนเย็น พระอาทิตย์จึงสัญญากับสัตว์ทั้งหลายว่า หากไก่ขันเมื่อใดจะออกมาส่องแสงและให้ความสว่างอบอุ่นแก่โลกและจากไปในตอนเย็นใกล้ค่ำ

หน่วย กลางวัน กลางคืน เรื่อง ลักษณะของดวงจันทร์และดวงดาว

แผนการจัดกิจกรรมที่ 13

สัปดาห์ที่ 3

สาระสำคัญ

ดวงจันทร์และดวงดาวจะเห็นชัดในเวลากลางคืน เพราะไม่มีแสงสว่างของดวงอาทิตย์มาบดบัง ดวงจันทร์เราจะมองเห็นเพียงดวงเดียว ส่วนดวงดาวจะมองเห็นมากมาย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกฎและกติกาได้
2. นักเรียนสามารถนับจำนวนและบอกจำนวนได้
3. นักเรียนสามารถจับคู่ภาพสัตว์ที่ออกหากินกลางคืนกับบัตรคำได้
4. นักเรียนสามารถสื่อความคิดออกมาได้โดยใช้ประสาทสัมผัสทาง

กล้ามเนื้อเล็ก

5. นักเรียนสามารถอ่านคำคล้องจองได้

เนื้อหาและกิจกรรม

	90 นาที
1. เกม “ปิดตาตีกลอง” (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา)	25 นาที
2. นับจำนวนดาว	10 นาที
3. พัก	5 นาที
4. จับคู่บัตรภาพและบัตรคำ สัตว์ที่ออกหากินกลางคืน	15 นาที
5. ปั้นดินน้ำมันเป็นรูปดวงจันทร์และดวงดาวตามจินตนาการ (กิจกรรมการสื่อภาษา)	20 นาที
6. พัก	5 นาที
7. ท่องคำคล้องจองกลางคืน (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน)	10 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

เกมปิดตาตีกลอง

1. นักเรียนร้องเพลงสวัสดี 2 รอบ
2. นักเรียนเข้าแถวเรียงหนึ่ง เป็นตอนเล็ก 2 แถวเท่า ๆ กัน แล้วขีดเส้นให้เด็กยืน
3. ตั้งกลองข้างหน้าให้ตรงกับแถวของเด็ก ให้ห่างจากเส้นที่ขีดไว้ประมาณ

5 - 6 ฟุต

4. สมมติให้เด็กแถวที่หนึ่งเป็นดาวแดง แถวที่สองเป็นฝ่ายดาวเขียว
5. ครูแจกไม้สำหรับใช้ตีกลองให้นักเรียนแถวละ 1 อัน แล้วใช้ผ้าเช็ดหน้าผูก

ปิดตาเด็กคู่ที่จะแข่งขัน

6. ครูเป่านกหวีดให้สัญญาณ ให้นักเรียนคู่ที่แข่งขันเดินไปข้างหน้า ระยะเวลาทางเองว่าจะ ตีกลองได้แล้ว ก็ใช้ไม้ที่ถือไปด้วยนั้นตีลงไป โดยไม่ให้ใช้มือค้ำหากลอง
7. นักเรียนคนที่ตีกลองให้มีเสียงดังได้เป็นผู้ชนะ แถวนั้นจะได้ดาว 1 ดวง
8. นักเรียนตอบว่า ที่ครูปิดตานักเรียนเห็นอะไรไหม ดังนั้นเวลาที่เรเปิดตาจึงเปรียบเหมือนเวลาอะไร ดังนั้นในตอนกลางคืนเราจึงต้องอาศัยแสงจากไฟฟ้าเพื่อสะดวกในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ เช่น อ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 นับจำนวนดาว

1. นักเรียนนั่งเป็นวงกลมบนเก้าอี้ ให้แต่ละกลุ่มนำดาวที่ได้มาวางไว้บนโต๊ะหน้าห้อง
2. นักเรียนช่วยกันนับดาวแดงและดาวเขียวที่ละดวงจนหมด และถามนักเรียนว่า ดาวแดงหรือดาวเขียวมีจำนวนมากกว่ากัน ถ้าดาวดวงใดมีจำนวนมากกว่าก็เป็นกลุ่มที่ตีกลองได้มากกว่า กลุ่มนั้นก็เป็นผู้ชนะ ครูก็ให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้

กิจกรรมที่ 2 จับคู่บัตรภาพบัตรคำสัตว์ที่ออกหากินตอนกลางคืน

3. นำบัตรภาพและบัตรภาพสัตว์ที่ออกหากินตอนกลางคืน ให้นักเรียนอ่านตามที่ละคำ
4. นักเรียนหยิบภาพสัตว์ที่ครูบอกและให้เพื่อนมาหยิบคำใส่ให้ตรงกัน

5. นักเรียนอ่านโดยครูเป็นผู้ชี้คำ และตัวหนังสือ 2 เทียว
6. นักเรียนอ่านบัตรคำพร้อม ๆ กัน
กิจกรรมที่ 3 ปั่นดินน้ำมัน
7. นักเรียนนั่งกันเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 คน ครูแจกดินน้ำมันให้นักเรียนทุกคน พร้อมกับบอกให้นักเรียนปั้นรูป ดวงจันทร์ และดวงดาวตามจินตนาการของนักเรียน
8. นักเรียนเล่าถึงผลงานของตนเองให้เพื่อนๆ ฟัง และครูจดข้อความของนักเรียนไว้หลังจากเสนอผลงานครบทุกคน ครูให้นักเรียนอ่านข้อความพร้อมกันอีกครั้ง
ขั้นสรุป
อ่านคำคล้องจองกลางคืน
นักเรียนและครูอ่านคำคล้องจองพร้อมๆ กัน

สื่อการเรียนการสอน

1. เกมปิดตาตีกลอง
  - 1.1 ผ้าผูกตา 2 ผืน
  - 1.2 กลอง 2 ใบ
  - 1.3 ดาวแดง และดาวเขียว
2. บัตรภาพและบัตรคำสัตว์ที่ออกหากินกลางคืน
3. ดินน้ำมัน
4. แผนภูมิคำคล้องจอง “กลางคืน”

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
  - 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
  - 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย

- 1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง
2. ด้านการอ่านตัวอักษร
  - 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
  - 2.2 พุดข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
  - 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
  - 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
  - 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
  - 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญได้
  - 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร
  - 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย
3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน
  - 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
  - 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

คำคล้องจอง กลางคืน

ยามกลางคืน	ไร้ตะวัน ดวงจันทร์แทน	
เมื่อยามแหงน	มองดูดาว	พราวฟ้าใส
เห็นนกหนู	พวกแมลง	หรีงเรไร
ออกหากิน	กลางไพร	ใต้แสงจันทร์

เพลง “ดวงจันทร์”

มองขึ้นไปในท้องฟ้า	เห็นดวงจันทร์ส่องแสงนวลใย
เมื่อมองจ้องไป	เหมือนมีกระต่ายอยู่ในดวงจันทร์
นิทานโบราณเล่า	จริงหรือเปล่าใครช่วยตอบฉัน
บนดวงจันทร์นั้น	ยังมีกระต่ายไหมเอ๋ย

หน่วย กลางวัน กลางคืน เรื่อง ประโยชน์และโทษของดวงอาทิตย์

แผนการจัดกิจกรรมที่ 14

สัปดาห์ที่ 3

สาระสำคัญ

ประโยชน์ของดวงอาทิตย์ ให้แสงสว่างในการดำรงชีวิต ทำให้ฟ้าแห้ง ฆ่าเชื้อโรค โทษของดวงอาทิตย์ ถ้าโดนแสงอาทิตย์นาน ๆ จะทำให้แสบผิวและไม่สบายได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีเหตุผล
2. นักเรียนสามารถร้องเพลงและทำท่าทางประกอบจังหวะเพลงได้
3. นักเรียนสามารถอ่านและบอกคำที่เป็นคำเดียวกันและจับคู่คำกับของจริงได้
4. นักเรียนสามารถนับจำนวน 1 - 10 ได้
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ด้วยความตั้งใจ
6. นักเรียนสามารถวาดภาพตามจินตนาการได้

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. นิทานเรื่อง “ฉันคือใคร” (กิจกรรมการอ่านข้อความ
ในสิ่งแวดล้อมตามโอกาส) 20 นาที
2. เพลง “ดวงอาทิตย์ส่องแสง” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 10 นาที
3. พัก 5 นาที
4. นับจำนวนปลาแห้ง เนื้อเค็ม และอ่านบัตรคำ
(กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 15 นาที
5. กิจกรรมการชักผ้าตากแสงแดด (กิจกรรมการสื่อภาษา) 20 นาที
6. พัก 10 นาที
7. สรุปเนื้อหาและบอกโทษของดวงอาทิตย์ (กิจกรรมการสื่อภาษา) 10 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

นิทานเรื่อง “ฉันคือใคร”

1. นักเรียนนั่งบนเก้าอี้เป็นรูปครึ่งวงกลม นับ 1-3
2. ครูเล่านิทานเรื่อง “ฉันคือใคร” โดยไม่ใช้หนังสือประกอบ แต่ใช้ท่าทางประกอบการเล่า
3. เล่าจบแล้วให้นักเรียนช่วยกันทายว่า “ฉันในนิทานคือใคร” โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบโดยครูเขียนทุกคำตอบไว้บนกระดาน พร้อมกับเขียนชื่อคนที่ตอบกำกับไว้ด้วย
4. ครูบอกว่ายังไม่เฉลย แต่คำตอบจะมีอยู่ในเพลงที่จะให้นักเรียนร้องต่อไป

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 เพลงดวงอาทิตย์ส่องแสง

1. นำแผนภูมิเพลง “ดวงอาทิตย์ส่องแสง” ขึ้นมาให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามที่ละวรรค
  2. ร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
  3. นักเรียนร้องเพลงตามที่ละวรรค
  4. นักเรียนและครูร้องเพลงพร้อมกัน
  5. ถามนักเรียนว่า “ทราบหรือยังว่าฉันคือใคร” (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
  6. ถามนักเรียนอีกว่า คำว่าดวงอาทิตย์อยู่คำไหน โดยให้ตัวแทนที่ยกมือขึ้นมาชี้
  7. เมื่อเด็กชี้ถูก ครูให้เด็กมองไปที่กระดานให้ชี้ว่าบนกระดานมีคำไหนที่เหมือนในแผนภูมิ
  8. ถ้าเด็กชี้ถูกครูก็บอกชื่อคนที่ตอบถูกบนกระดานให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้
- #### กิจกรรมที่ 2 นับจำนวนปลาแห้ง และเนื้อเค็ม และอ่านบัตรคำ
9. นำตัวอย่างอาหารตากแห้งขึ้นมาโดยมีปลา 5 ชิ้น และเนื้อเค็ม 5 ชิ้น
  10. ให้เด็กนับจำนวนปลา ว่ามีกี่ชิ้น และจำนวนเนื้อเค็มว่ามีกี่ชิ้น
  11. นักเรียนนับทั้ง 2 อย่างรวมกัน ว่ามีกี่ชิ้น
  12. นำคำว่า ปลาแห้ง และเนื้อเค็มขึ้นมาให้นักเรียนอ่าน

13. ตัวแทนนักเรียนหยิบบัตรคำไปวางให้ตรงกับของจริง ถ้าวางถูกก็ให้เพื่อน
ปรบมือให้ ถ้าวางผิดครูเรียกอีกคนมาวางให้ถูกต้อง ครูนำปลาแห้งและเนื้อเค็มไปทอด
ให้นักเรียน

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมซักผ้าตากแดด

14. ครูนำผ้าบาง ๆ มาให้นักเรียนซักคนละ 1 ผืน แล้วนำไปตากแดด

15. ครูให้นักเรียนพัก 10 นาที เพื่อเข้าห้องน้ำและดื่มน้ำ

16. หลังจากพักแล้วนักเรียนไปหยิบผ้าที่ตากขึ้นมาว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร
โดยนักเรียนเปรียบเทียบกับผ้าอีกผืนที่ผึ่งไว้ในที่แห้งซึ่งเป็นของครู นักเรียนจับผ้าของครู
กับผ้าของนักเรียนที่นำไปตากพร้อมกัน โดยให้นักเรียนจับทุกคน

17. นักเรียนบอกครูว่า ผ้าทั้งสองผืนแตกต่างกันอย่างไร อะไรทำให้ผ้าแห้ง
(เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

ขั้นสรุป

ประโยชน์ของดวงอาทิตย์

1. นักเรียนช่วยกันสรุปถึงประโยชน์ของดวงอาทิตย์ ว่านอกจากจะให้แสงสว่าง
กับโลกของเราแล้วยังทำให้สิ่งของที่เปียกชื้นแห้งได้ ฉ่ำเชื้อโรค ถนอมอาหารได้นาน
แต่ดวงอาทิตย์ก็มีโทษเหมือนกัน ตัวเราออกไปตากแสงแดด ในช่วงที่มีแดดจัด ๆ เช่น
ในช่วงเที่ยง ก็อาจจะทำให้ไม่สบายปวดหัวและเป็นไข้ได้ดังนั้น เมื่อมีแดดจัด ๆ นักเรียน
ควรหลบอยู่ในที่ร่ม ไม่ควรไปวิ่งเล่นกลางแจ้ง

2. นักเรียนวาดภาพตามจินตนาการ ถึงประโยชน์ของดวงอาทิตย์ และเล่าเรื่อง
จากภาพวาด

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “ฉันคือใคร”
2. แผนภูมิเพลง “พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง”
3. ปลาแห้ง 5 ชิ้น เนื้อเค็มเคี้ยว 5 ชิ้น
4. ผ้าบาง ๆ ผงซักผ้า กาละมัง
5. กระดาษ สีเทียน สีน้ำ

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

- 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
- 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา

กลับมาทางซ้าย

- 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครบบันทึกได้
- 2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในคำพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

- 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่ง

โผล่มาจากขอบฟ้า	เขามาในยามเช้า
ส่องแสงให้เราอบอุ่นสบาย	เขาลอยมาหาเราไป
หล่นบางไปในยามเย็น	พรุ่งนี้เราก็จะเห็นเขาโผล่อีกทีที่เดิม
พระอาทิตย์ยิ้มแฉ่งแก้มแดง ๆ	แต่งตัวทาแป้งโผล่มาส่งยิ้ม
ให้คุณหนูยิ้มน้อยยิ้มใหญ่	

นิทานเรื่อง ฉัน คือใคร

(รัตนวดี รอดภิรมย์)

ไม่เคยมีใครบอกว่าฉันเกิดขึ้นได้อย่างไร ฉันรู้แต่ว่าตัวของฉันเป็นลูกไฟขนาดใหญ่ บ้านของฉันจะอยู่ไกลจากบ้านคนมากมาย เวลาที่ฉันเปล่งแสงจะเห็นผู้คนยิ้มแย้ม บางคนก็เอาผ้ามาตาก บางคนก็เอาปลามาตาก ฉันดีใจที่ได้รับการต้อนรับอย่างดี ฉันพยายามที่จะเปล่งแสงมากๆ เพื่อให้คนดีใจ แต่ทำไมคนวิ่งหนีฉัน บางคนก็กางร่มหาสิ่งปกป้องตัว ดูจะมีปัญหาที่ฉันต้องคิดอีกแล้ว ทั้งๆ ที่ฉันยังไม่รู้ว่าฉันเป็นใคร ช่วยบอกฉันหน่อยได้ไหม

หน่วย กลางวัน กลางคืน เรื่อง การปฏิบัติตนให้ถูกเวลา

แผนการจัดกิจกรรมที่ 15

สัปดาห์ที่ 3

สาระสำคัญ

เวลากลางวันเราจะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง เช่น เรียนหนังสือ ทำงาน ส่วนเวลากลางคืนเราควรหยุดทำกิจกรรมเพื่อพักผ่อน ด้วยการนอนหลับ หรือทำกิจกรรมเบาๆ เช่น ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ หรือ อ่านหนังสือ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเล่าประสบการณ์ของตนเองได้
2. นักเรียนสามารถฝึกการคิดได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
3. นักเรียนสามารถอ่านคำที่มีอยู่ให้คล้องจอง และชี้บอกคำที่เขียนเหมือนกันได้
4. นักเรียนสามารถปฏิบัติตามกติกา และทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน
5. นักเรียนสามารถนับปากเปล่าได้ 1 - 30

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. เล่าประสบการณ์ การปฏิบัติตนในเวลากลางวันและกลางคืน
(กิจกรรมการสื่อสาร)
10 นาที
2. บอกกิจกรรมที่ปฏิบัติเป็นกิจวัตรคนละ 1 กิจกรรม
โดยเล่าต่อเนื่องกันตั้งแต่ตื่นนอนจนเข้านอน
(กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อมตามโอกาส)
20 นาที
3. พัก
5 นาที
4. คำคล้องจอง “การปฏิบัติตนให้ถูกเวลา”
(กิจกรรมการอ่านร่วมกัน)
10 นาที
5. กิจกรรมแข่งขันการตีความการปฏิบัติตนในเวลากลางวัน
และกลางคืน และการนับปากเปล่า 1 - 30
(กิจกรรมการเล่นเกมภาษา)
20 นาที

6. พัก	5 นาที
7. กิจกรรมเสรีเล่นตามมุม (กิจกรรมการอ่านอิสระ)	20 นาที

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำ

ร้องเพลงสวัสดี

1. นักเรียนนั่งเป็นรูปครึ่งวงกลม แล้วร้องเพลง “สวัสดี”
2. ตัวแทนนักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในเวลากลางวัน และในเวลากลางคืน ให้เพื่อนๆ ฟัง โดยเลือกประมาณ 5 คน จากคนที่ยกมือ

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 บอกกิจวัตรประจำวัน

1. นักเรียนทุกคนบอกกิจวัตรประจำวันทีปฏิบัติคนละ 1 กิจกรรม โดยเริ่มตั้งแต่ ตื่นนอน จนกระทั่งเข้านอน โดยครูเขียนข้อความที่นักเรียนบอกลงบนกระดานและเขียนชื่อกำกับด้วย

2. เมื่อนักเรียนบอกครบทุกคนแล้ว ครูชี้ข้อความที่นักเรียนบอก อ่านนำและให้นักเรียนอ่านตามจนครบทุกข้อความ

กิจกรรมที่ 2 อ่านคำคล้องจอง

3. นำแผนภูมิคำคล้องจอง “การปฏิบัติตนให้ถูกเวลา” มาให้นักเรียนอ่านตามทีละวรรค

4. นักเรียนอ่านพร้อมกัน 2 ทีเยว
5. ชี้คำให้นักเรียนอ่านโดยครูไม่อ่านตาม 1 ทีเยว
6. นักเรียนเปรียบเทียบว่าคำที่อยู่ในแผนภูมิมิมีคำไหนที่เหมือนบนกระดานบ้าง ถ้ามีครูก็อ่านชื่อเจ้าของข้อความ และข้อความให้นักเรียนฟังและอ่านตาม

กิจกรรมที่ 3 แข่งขันตอบและนับปากเปล่า 1 - 30

7. อธิบายกิจกรรมว่า ครูจะแบ่งนักเรียน 2 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน ให้แข่งขันกันนำภาพการปฏิบัติตนในเวลากลางวัน และการปฏิบัติตนในเวลากลางคืนไปติดไว้บนกระดานเป็นผัง โดยกลุ่มหนึ่งติดการปฏิบัติตนในเวลากลางวัน และอีกกลุ่มติดการปฏิบัติตนในเวลากลางคืน โดยครูนำภาพมาละกันไว้ให้ช่วยกันดับแล้วนำไปติด ให้เพื่อนๆ ที่เหลือนับ

ปากเปล่า 1 - 30 ถ้านับถึง 30 เมื่อไหร่ ครูเป่านกหวีดให้หยุด คือและเพื่อนจะช่วยนับตามกิจกรรมกลุ่มไหนมีภาพมากกว่าเป็นผู้ชนะได้ ดาว 1 ดวง หมุนเวียนเล่นกิจกรรมจนครบทุกคน

ขั้นสรุป

กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม

1. นักเรียนแยกย้ายกันไปเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ โดยครูกำหนดมุมให้เล่นและให้เข้าได้มุมละ 5 คน
2. นักเรียนแยกย้ายกันเข้ามุมต่าง ๆ ที่ตัวเองสนใจ โดยมีครูเป็นผู้คอยสังเกตพฤติกรรมการอ่าน
3. เมื่อหมดเวลาทำกิจกรรมครูเรียกนักเรียนออกมานั่งเป็นครึ่งวงกลม แล้วถามว่าวันนี้ ใครได้ทำกิจกรรมอะไรบ้าง (เปิดโอกาสให้ตอบได้ทุกคน) และเล่าเรื่องที่เรียนไปในวันนี้

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำคล้องจอง “การปฏิบัติตนให้ถูกเวลา”
2. บัตรภาพการปฏิบัติตนในเวลากลางวันและกลางคืน 10 ภาพ
3. มุมเสรี
  - 3.1 มุมหนังสือ นิทานเรื่องไต่กับพระอาทิตย์ แผนภูมิคำคล้องจอง “กลางคืน” แผนภูมิคำคล้องจอง “ปฏิบัติตนให้ถูกเวลา” บัตรภาพและบัตรคำต่าง ๆ
  - 3.2 มุมศิลปะ มุมวาดรูป ฉีก ปะ มุมปั้น
  - 3.3 มุมบล็อก แท่งไม้ขนาดต่าง ๆ
  - 3.3 มุมดนตรี แผนภูมิเพลง “ดวงอาทิตย์ส่องแสง” “ดวงจันทร์”
  - 3.4 มุมกิจกรรมพิเศษ อุปกรณ์เล่นเกม
4. กระเป๋าหนังสือ 1 อัน

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

- 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
- 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา

กลับมาทางซ้าย

- 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
- 2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

- 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง สวัสดิ์

สวัสดิ์ เธอจำ เรามาพบกัน
เธอและฉัน พบกันสวัสดิ์ (ซ้ำ)

คำคล้องจอง การปฏิบัติตนให้ถูกเวลา

ตอนกลางวัน	อาทิตย์นั้น	ช่วยส่องแสง
เราออกแรง	ทำงานกัน	เรียนหนังสือ
ตอนกลางคืน	เข้าหลับไหล	ให้ฝึกปรือ
อย่างนี้คือ	พักผ่อนกัน	ทันเวลา

หน่วย สัตว์น่ารัก เรื่อง สัตว์เลี้ยงที่นักเรียนรู้จัก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 16

สัปดาห์ที่ 4

สาระสำคัญ

สัตว์เลี้ยง คือ สัตว์ที่เราเลี้ยงไว้ที่บ้าน มีหลายชนิด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถกล้าแสดงความคิดเห็น และกล้าแสดงออก
2. นักเรียนสามารถอ่านคำคล้องจองและบอกคำคล้องจองได้อย่างน้อย 3 คำ
3. นักเรียนสามารถจัดกลุ่มแยกประเภทได้
4. นักเรียนสามารถร้องเพลงและเคลื่อนไหวประกอบจังหวะได้
5. นักเรียนสามารถสื่อภาษาออกมาโดยใช้ความคิดของตนเองได้

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. ทายปริศนาคำทาย (กิจกรรมการสื่อภาษา) 10 นาที
2. อ่านคำคล้องจอง “เจ้ากระต่ายตัวนินด”
(กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 20 นาที
3. พัก 5 นาที
4. แยกประเภทชนิดของสัตว์จัดกลุ่ม (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 15 นาที
5. ร้องเพลงลูกสัตว์และเต้นตามทေး (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 15 นาที
6. พัก 5 นาที
7. นึกกระดาดปะ บนกระดาด เป็นภาพสัตว์ที่รู้จัก
(กิจกรรมการสื่อภาษา) 20 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

ทนายปรินาคำทนาย

1. นักเรียนมานั่งเป็นวงกลม ร้องเพลง “สัตว์สี่”
2. ครูบอกนักเรียนว่า อาทิตย์นี้เราจะเรียน เรื่อง “สัตว์เลี้ยง”
3. นักเรียนบอกว่า รู้จักสัตว์เลี้ยงอะไรบ้าง (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
4. วันนี้ครูมีปริศนาคำทนายมา ทนายนักเรียน ใครตอบถูกคนแรกครูจะให้ดาว
5. ครูทนายปริศนาคำทนายนักเรียน 5 ข้อ ถ้านักเรียนตอบถูกก็ให้นักเรียนดูบัตรภาพ และอ่านบัตรคำ ชื่อของสัตว์เลี้ยง

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 อ่านคำคล้องจอง “เจ้ากระต่ายตัวนิด”

1. นำแผนภูมิ “เจ้ากระต่ายตัวนิด” ขึ้นมาอ่านให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
2. นักเรียนอ่านตามที่ละวรรค
3. นักเรียนและครูอ่านพร้อมกัน
4. นักเรียนอ่าน โดยครูเป็นผู้ชี้คำและตัวหนังสือ 2 เที่ยว
5. จากนั้นครูก็นำกระดาษมาเปิดคำว่า “กระต่าย” ในแผนภูมิ และหยิบบัตรคำ ขึ้นมา 2 ใบ คือ กระต่าย กับสุนัข และให้นักเรียนทายว่าคำไหนที่ครูปิดไว้และหายไป ครูทำอย่างนี้อีก 1 คำ

6. นักเรียนอ่านคำคล้องจองพร้อมกันอีก 1 เที่ยว

กิจกรรมที่ 2 แยกประเภทชนิดของสัตว์จัดกลุ่ม

7. นักเรียนสนทนากับครูว่า รู้จักสัตว์ชนิดไหนบ้าง
8. นำภาพสัตว์ขึ้นมาให้นักเรียนดูทีละภาพ และทนายนักเรียนว่า เป็นภาพอะไร เป็นสัตว์บก หรือสัตว์น้ำ สัตว์ปีก

9. นักเรียนออกมาจัดกลุ่มแยกประเภทของสัตว์ทีละคน จนครบทุกคน

10. นักเรียนทบทวนชื่อสัตว์อีกครั้ง

กิจกรรมที่ 3 นักเรียนสามารถร้องเพลงและเคลื่อนไหวประกอบจังหวะได้

11. นักเรียนลุกขึ้นยืน เขามือจับเอวไว้และจับกันเป็นคู่ๆ

12. ครูเปิดเทปเพลงและให้นักเรียนเต้นพร้อมครูไปเลย จนนักเรียนทำได้ และให้นักเรียนทำเอง

13. ปิดเทปและให้นักเรียนนั่งลง ครูถามนักเรียนว่าเมื่อก็มีสัตว์อะไรบ้างอยู่ในเพลง (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

ขั้นสรุป

วาดภาพสัตว์ และฉีกกระดาษปะ

1. นักเรียนวาดภาพสัตว์ที่นักเรียนชอบมา 3 ตัว และให้ฉีกกระดาษสีที่ครูเตรียมไว้ให้ปะลงไปเป็นรูปสัตว์แทนการระบายสี

2. เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้ว ให้ออกมาบอกเพื่อนๆ ว่านักเรียนทำเป็นรูปอะไรทุกคน

3. ครูทบทวนคำที่ได้ในวันนี้อีก 1 ครั้ง

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. ปริศนาคำทาย 5 คำ

2. คำคล้องจอง “เจ้ากระต่ายตัวนิด” 1 ชุด

3. ภาพสัตว์ บัตรคำ

3.1 สัตว์บก

3.2 สัตว์น้ำ

3.3 สัตว์ปีก

4. เทปเพลง “ลูกสัตว์”

5. กระดาษสีต่างๆ

6. กระดาษเปล่า ดินสอ กาว

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ

1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา

- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
  - 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง
2. ด้านการอ่านตัวอักษร
  - 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้รู้บันทึกได้
  - 2.2 พูดย่อข้อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
  - 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
  - 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
  - 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
  - 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
  - 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร
  - 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย
3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน
  - 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
  - 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้
ประสบการณ์เดิม
    - 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
    - 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

ปริศนาคำทาย “อะไรเอ๋ย”

เป็นเพื่อนที่ดี	มีความซื่อสัตย์	เสียงดังฟังชัด	หัดไว้เฝ้าบ้าน	(สุนัข)
หนูเห็นหลบหน้า	เกล้าแข่งเกล้าขา	มันชอบกินปลา	อยู่กับเจ้าของ	(แมว)
คนสู้ไม่ได้	ว่ายนํ้าทั้งวัน	มีกรีบมีหาง	หายใจทางเหงือก	(ปลา)
เข้่าต้นขี้น้ัน	ค่านั่งจับคอน	มีหางมีหงอน	ตอนเช้าปลุกคน	(ไก่)
อยู่เล้ามีไข่	ลอบไปเหนือนํ้า	มีหัวหน้านํ้า	ทำเสียงก้ำบก้ำบ	(เป็ด)

คำคล้องจอง “เจ้ากระต่ายตัวนิด”

เจ้ากระต่ายตัวนิดเอ๋ย	ตัวจืดจืด ตาแจ้วแจ้ว
เข้าโคคไวไปแล้ว	ไปเที่ยวแถวถิ่นใด
ฟ้าก็มีด ไฟก็มีอด	เราก็ออดถอนใจ
คิดถึงเจ้าตาใส	อีกเมื่อไรจะมาเอ๋ย

หน่วย สัตว์น่ารัก เรื่อง สุนัขแสนรู้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 17

สัปดาห์ที่ 4

สาระสำคัญ

สุนัขเป็นสิ่งมีชีวิต เลี้ยงไว้เฝ้าบ้าน มีหลายพันธุ์ สุนัขจะเป็นอันตรายเมื่อมีเชื้อพิษสุนัขบ้า

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสนทนาบอกเล่าประสบการณ์ของตนเองได้
2. นักเรียนสามารถท่องคำคล้องจองและบอกคำได้อย่างน้อย 2 คำ
3. นักเรียนสามารถจัดรูปภาพสุนัขและคำชนิดของสุนัขได้
4. นักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติได้
5. นักเรียนสามารถสื่อภาษาโดยใช้ความคิดของตนเองได้

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. เล่าประสบการณ์เกี่ยวกับสุนัข	15 นาที
2. คำคล้องจอง “สุนัข” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน)	20 นาที
3. พัก	5 นาที
4. จับคู่บัตรภาพและบัตรคำชนิดของสุนัข (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา)	15 นาที
5. แสดงบทบาทสมมติ (กิจกรรมการสื่อภาษา)	15 นาที
6. พัก	5 นาที
7. ปั้นดินน้ำมันเป็นรูปสุนัข (กิจกรรมการสื่อภาษา)	15 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

เล่าประสบการณ์ของตน

1. ทักทายนักเรียนด้วยการร้องเพลงสวัสดี
2. ครูสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับสุนัข ว่าใครรู้จักสุนัขบ้าง (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

3. นำภาพสุนัขมาให้ให้นักเรียนดู พร้อมกับคำว่าสุนัขให้นักเรียนอ่านตาม
ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 ท่องคำคล้องจอง “สุนัข”

1. นำแผนภูมิคำคล้องจอง “สุนัข” มาให้นักเรียนอ่านตามที่ละวรรค
2. นักเรียนและครูอ่านพร้อมกัน 2 เที้ยว
3. ชี้อ่านให้นักเรียนอ่าน โดยครูไม่อ่านด้วย 1 เที้ยว

กิจกรรมที่ 2 จับคู่ภาพสุนัข และบัตรคำชนิดของสุนัข

4. นักเรียนสนทนากับครูถึงชนิดของสุนัขว่าที่นักเรียนรู้จักมีพันธุ์อะไรบ้าง
5. นำบัตรตามชนิดของสุนัข และบัตรคำชนิดของสุนัขขึ้นมาให้นักเรียนดูและอ่านตาม

6. นักเรียนออกมาจับคู่ภาพและคำที่ละคนจนครบทุกคน

กิจกรรมที่ 3 แสดงบทบาทสมมติเป็นสุนัข

7. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกมา แสดงบทบาทสมมติเป็นสุนัข โดยไม่ให้ซ้ำกันที่ละกลุ่ม จนครบทุกกลุ่ม โดยให้นักเรียนปรึกษากันก่อน

ขั้นสรุป

ปั้นดินน้ำมันรูปสุนัข และวาดภาพเกี่ยวกับสุนัข

1. หลังจากที่นักเรียนทุกกลุ่มแสดงบทบาทสมมติครบหมดแล้ว ครูให้นักเรียนปั้นดินน้ำมันเป็นรูปสุนัขตามจินตนาการและความคิดของนักเรียน และวาดภาพวาดเกี่ยวกับสุนัข
2. เมื่อนักเรียนปั้นและวาดภาพเสร็จหมดทุกคนแล้ว ครูให้นักเรียนนำผลงานของตัวเองออกมาแสดงให้เพื่อนดูหน้าชั้น และบอกว่าสุนัขของตัวเองเป็นพันธุ์อะไร จากที่ได้เรียนมา

3. ครูให้นักเรียนอ่านบททวนบัตรคำ และบัตรภาพชนิดของสุนัขอีกครั้ง

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำคล้องจอง “สุนัข 1 ชุด”
2. ภาพและบัตรคำของสุนัขพันธุ์ต่างๆ
3. ดินน้ำมัน
4. กระดาษ สีน้ำ สีเทียน
5. หน้ากากและหุ่น

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
  - 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
  - 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา
กลับมาทางซ้าย
  - 1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง
2. ด้านการอ่านตัวอักษร
  - 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
  - 2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
  - 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
  - 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
  - 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
  - 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
  - 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร
  - 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน

3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้
ประสบการณ์เดิม

3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน

3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

คำคล้องจอง “สุนัข”

สุนัขตัวน้อยนินิด	เจ้าคอยคิดมองหาใคร
ชอบเห่าคนทั่วไป	เพราะตกใจเสียงแปลกปลอม
เวลาหิวชอบกินข้าว	คลอเคลียเคล้าอยู่ไม่ห่าง
ซื่อสัตย์เป็นนิสัย	ควรเลี้ยงไว้เฝ้าบ้านเอ๋ย

หน่วย สัตว์น่ารัก เรื่อง ปลาน่ารัก

แผนการจัดกิจกรรมที่ 18

สัปดาห์ที่ 4

สาระสำคัญ

ปลาอาศัยอยู่ในน้ำ มีหลายชนิด ทั้งเลี้ยงไว้ดูเล่นและนำมาเป็นอาหาร

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นและร้องเพลงพร้อมทำท่าทางประกอบจังหวะได้
2. นักเรียนสามารถบอกคำที่มีอยู่ในนิทานอย่างน้อย 2 คำ
3. นักเรียนสามารถคาดคะเนเรื่อง และคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้
4. นักเรียนสามารถนับและบอกจำนวนได้
5. นักเรียนสามารถใช้ความคิดและจินตนาการอย่างเต็มที่

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. สนทนาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปลา
(กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อมตามโอกาส) 10 นาที
2. การเคลื่อนไหวประกอบเพลงและจังหวะ “เพลงปลา”
(กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 15 นาที
3. พัก 5 นาที
4. นิทานเรื่อง “ตะเพียนไร่บ้าน” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน
และการเล่นเกมภาษา) 20 นาที
5. นับและบอกจำนวนปลา (กิจกรรมการอ่านอิสระ) 10 นาที
6. พัก 5 นาที
7. วาดภาพระบายสีคาดเดาตอนจบของนิทาน
(กิจกรรมการสื่อภาษา) 25 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชนิดของปลา

1. นำภาพปลาให้นักเรียนดู โดยมีตัวหนังสือเขียนคำว่าปลา แล้วให้นักเรียนอ่านคำว่าปลาพร้อม ๆ กัน ครูชี้คำว่าปลาประกอบ
2. นักเรียนสนทนากับครูเรื่องปลา โดยถามนักเรียนว่า “นักเรียนรู้จักปลาอะไรบ้าง” ให้ตอบทีละคน และเขียนชื่อปลาที่นักเรียนตอบนั้นไว้บนกระดาน
3. อาสาสมัครออกมาเล่าเรื่องปลาให้เพื่อน ๆ ฟัง ถ้าเล่าจบแล้วให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 ร้องเพลง “ปลา”

1. นำแผนภูมิเพลง “ปลา” มาให้นักเรียนอ่านเนื้อเพลงตามที่ละวรรค
2. ร้องเพลงให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว
3. นักเรียนร้องเพลงตามที่ละวรรค
4. ครูและนักเรียนร้องเพลงพร้อมกัน
5. นักเรียนลุกขึ้นทำท่าทางประกอบเพลงปลาตามครู

กิจกรรมที่ 2 นิทานเรื่องตะเพียนไร่บ้าน

6. นักเรียนบอกว่า นักเรียนอาศัยอยู่ที่ไหน (ตอบพร้อมกัน) ปลา แล้วปลาอาศัยอยู่ที่ไหน บ้านของปลาอยู่ในน้ำ ถ้าปลาไม่มีบ้านแล้วจะเป็นอย่างไร
7. ครูเริ่มเล่านิทานให้นักเรียนฟังว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร เรื่องราวเกิดขึ้นที่ไหน แต่ไม่เล่าตอนจบให้นักเรียนฟัง โดยเฉพาะที่ครูเล่า ครูชี้คำ ที่มีอยู่ในนิทานไปด้วย

กิจกรรมที่ 3 นับจำนวนปลาที่เลี้ยงในอ่าง

8. นักเรียนบอกว่า เห็นอะไรอยู่ในอ่าง (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
9. นักเรียนไปนับจำนวนปลาที่อยู่ในอ่างปลาแล้วมาบอกจำนวนแก่เพื่อน ๆ
10. ครูเฉลยจำนวนปลาที่มีอยู่ในอ่าง ให้เพื่อน ๆ ปรบมือให้กับคนที่ตอบถูก

ขั้นสรุป

วาดภาพระบายสีคาดคะเนตอนจบของนิทาน เรื่อง ตะเพียนไร่บ้าน

1. เมื่อเด็กตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูก็กลับมาทบทวนเรื่องในนิทานอีกครั้ง โดยครูและนักเรียนช่วยกันเล่าตะเพียนไร่บ้าน แต่ยังไม่จบ
2. ถามนักเรียนว่าใครอยากรู้ตอนจบบ้าง แต่ครูไม่บอกตอนจบครูจะให้นักเรียนคาดเดาตอนจบเอง โดยให้วาดภาพและระบายสีให้สวยงาม
3. แจกกระดาษให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น และแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม เมื่อนักเรียนวาดภาพระบายสีเสร็จแล้วให้เขียนชื่อตัวเองลงใต้ภาพ
4. เมื่อทุกคนวาดภาพเสร็จแล้ว ครูเรียกเด็กออกมานั่ง แล้วให้ออกมาหน้าห้องทีละคน ให้นักเรียนอธิบายว่าภาพที่ตัวเองวาดนั้นเป็นภาพอะไร เมื่อพูดเสร็จแล้วครูให้เพื่อนๆ ปรบมือให้ แล้วจึงให้นักเรียนไปนั่งและให้นักเรียนคนใหม่ออกมาจนครบทุกคน

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิเพลง “ปลา” 1 ชุด
2. หนังสือนิทานเล่มใหญ่เรื่องตะเพียนไร่บ้าน 1 เล่ม
3. ปลาของจริงในอ่าง
4. กระดาษเปล่าตามจำนวนนักเรียน
5. สีเขียนตามจำนวนนักเรียน ดินสอ

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ
  - 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
  - 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
  - 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
  - 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา กลับมาทางซ้าย
  - 1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
- 2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าเป็นตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

- 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

เพลง “ปลา”

(ศรีนวล รัตนสุวรรณ)

“ฉันคือปลาอาศัยอยู่ในน้ำ
ฉันมีครีบและหางต่างแขนขา
ฉันมีเกร็ดไว้ป้องกันกาย
แหวกว่ายไปมาสำราญใจ”

นิทานเรื่อง ตะเพียนไร่บ้าน

ในลำคลองแห่งหนึ่งที่ร่มครึ้มไปด้วยเงาของแมกไม้ยืนต้นสองข้างตลิ่ง น้ำใสไหลเย็นลมพัดเป็นระลอกคลื่นน้อย ๆ ซึ่งเป็นที่อาศัยของสัตว์น้ำหลาย เช่น เต่า หอย ปู กุ้ง และพวกปลาชนิดต่างๆ ปลาต่างคำพูดคำว่าอย่างเพลิดเพลิน ลูกปลาตัวเล็กๆ ต่างแหวกว่ายเล่นน้ำกัน อย่างสนุกสนาน กุ้งคิดขันซุกซนวิ่งร่าไปตามประสา เจ้าปูก็วิ่งขึ้นลงรู โดยไม่สนใจใคร หอยก็เกาะอยู่ตามกิ่งไม้ที่จมอยู่ใต้น้ำอย่างมีความสุข ส่วนเต่าจะคลานขึ้นลงอย่างช้าๆ ไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย สัตว์น้ำทั้งหลายใช้ชีวิตอยู่บริเวณลำคลองนี้มาช้านาน เมื่อต้องการอาหารก็จะพากันว่ายไปยังทำน้ำ เพื่อรอรับอาหารจากตาผู้ใจบุญ ที่คอยโปรยอาหารให้กินทุกวัน

ในบรรดาสัตว์เหล่านี้ มีปลาตะเพียนสองตัวหัวเมีย ใช้ชีวิตอยู่ในลำคลองแห่งนี้ อย่างเป็นสุข “ลุงหอยสบายดีหรือจ๊ะ น้ำเต่าหัวหรือยังจ๊ะ” มันทักทายอย่างอ่อนหวาน “ตามฉันมาทางนี้สิจ๊ะ มีอาหารสำหรับพวกเรามากมาย” ปลาตะเพียนจะเอ่ยปากชักชวนเพื่อน ๆ ด้วยความอารี จนเป็นที่รักใคร่และได้รับคำชมว่า ตะเพียนเป็นเพื่อนที่แสนดี

อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่ตะเพียนทั้งสองกำลังว่ายน้ำเล่นอยู่อย่างเพลิดเพลินนั้น ตะเพียนตัวผู้ ก็ร้องด้วยความเจ็บปวด “พ่อเป็นอะไรจ๊ะ เลือดไหลด้วย” แม่ตะเพียนถามด้วยความเป็นห่วง

“พ่อถูกฉมวกของเด็กเกเรสองคน ที่ยืนอยู่บนตลิ่งนั้นพุ่งใส่ พ่อตะเพียนตอบกว่าพ่อตะเพียนจะรักษาแผลหาย ก็เป็นเวลาหลายวัน มันว่ายน้ำลำบาก แม่ตะเพียนต้องหาอาหารมาให้สัตว์ต่าง ๆ รู้เรื่องก็ประชุมกันว่า ที่บริเวณนี้ไม่น่าอยู่เลย

“อยู่ตรงนี้แหละ น้ำใสสะอาดอยู่ดี แม้จะมีเด็กใจร้ายบ้าง เราก็คอยระวังให้มากขึ้น ก็แล้วกัน” เต่าให้ความคิดเห็น

“แต่ฉันเห็นโรงงานใกล้ๆ นี่เขาปล่อยน้ำเสียลงคลองทุกวันเลยนะ”

แม่ตะเพียนบอก

“ฉันก็เห็นคนทิ้งขยะลงคลองเสมอ” พ่อตะเพียนเล่าให้ฟังเช่นเดียวกัน

“แต่เราไม่มีที่อยู่ที่ดีอีกแล้วนะ” ปูแย้งขึ้น

ในที่สุดทุกชีวิตก็ยังคงอาศัยอยู่ที่เดิม “พ่อจำฉันเป็นอะไรไม่รู้ ว่าน้ำแกนี้ฉันก็เหนื่อยแล้ว และต้องโผล่ขึ้นไปหายใจเหนือน้ำบ่อย ๆ ฉันหายใจไม่ออก” แม่ตะเพียนปรากฏขึ้นในวันหนึ่งขณะที่ออกไปหากิน

“แม่คงหิวนะ ออกซิเจนในน้ำคงมีน้อยลง” พ่อตะเพียนว่ายน้ำเข้าไปบอกใกล้ ๆ เมื่อว่ายน้ำต่อไป ก็พบเจ้ากุ่มน้อย แอบร้องไห้อยู่ข้างกองสาหร่าย “เจ้ากุ่มน้อย เจ้าเป็นอะไร ไหนบอกให้ฉันรู้หน่อยสิ” แม่ตะเพียนว่ายน้ำเข้าไปถาม

“พ่อแม่ฉันเป็นอะไรก็ไม่รู้ เสียชีวิตกันหมดแล้ว ฉันเองก็หิวหาอาหารยาก เพราะน้ำในลำคลองนี้น้ำเหม็นเหลือเกิน ฉันว่ายน้ำจนเหนื่อย ที่ไหน ๆ ก็น้ำเหม็นเหมือนกัน” กุ่มน้อยก้มหน้าร้องไห้ต่อไป “เจ้ากุ่มน้อยอย่าร้องไห้ นะ มาติดตามฉันมา เราไปหาอาหารด้วยกัน” แม่ตะเพียนชวนด้วยความสงสาร กุ่มน้อยจึงว่ายน้ำตามพ่อและแม่ตะเพียนไป

อยู่ต่อมาแม่ตะเพียนก็วางใจ พ่อตะเพียนไปหาอาหารแต่เพียงผู้เดียว ปล่อยให้แม่ตะเพียนเฝ้าไข้ตามลำพัง มีดแล้วพ่อตะเพียนยังไม่กลับ แม่ตะเพียนคอยด้วยความอ้างว้างเพื่อนบ้านที่เคยอยู่ร่วมกันก็ตายไป ทีละสองตัว มองหาใครเกือบไม่เห็น น้ำค้ำเหลือเกิน แดมยังมีกลิ่นเหม็นอีกด้วย และในที่สุดพ่อตะเพียนก็ว่ายน้ำกลับมาด้วยความอดโรย “ทำไมพ่อจึงกลับมาช้าเหลือเกิน” แม่ตะเพียนถามด้วยใบหน้าเศร้าสร้อย

“พ่อเกือบเอาชีวิตไม่รอด บังเอิญพ่อไม่ทันระวังตัว โผล่หน้าขึ้นหายใจ จึงไปติดถุงพลาสติกเข้า กว่าจะคืนหลุดก็เกือบจะหมดแรง” พ่อตะเพียนตอบ

“เมื่อลูกเราออกมา ลูก ๆ เราจะมีชีวิตอยู่ได้ไหมพ่อ” แม่ตะเพียนถาม

“ทำไมล่ะแม่ เพราะอะไรลูกเราจึงอยู่ไม่ได้” “ก็เพราะลูกเรายังเล็กและอ่อนแอ และจะต้องอาศัยอยู่บริเวณที่มีน้ำเน่าเหม็นเช่นนี้” แม่ตะเพียนพูดพลางน้ำตาไหล

ในวันรุ่งขึ้น พ่อตะเพียนก็ออกหากินแต่เช้า และยังกลับมาช้ากว่าวันก่อน เมื่อมาถึงเห็นแม่ตะเพียนร้องไห้แต่ลำพัง “แม่จ๋า แม่เป็นอะไร” พ่อตะเพียนว่ายน้ำเข้าไปปลอบและถาม

“ลูกจ๊ะ ลูกเราตายหมดแล้ว เราอยู่ที่นี้ไม่ได้แล้วนะพ่อ เราไปหาที่อยู่ใหม่กันเถิด” แม่ตะเพียนชักชวน พ่อตะเพียนพูดว่า “เราจะไปอยู่ที่ไหนกันดีล่ะ เพราะทุกหนทุกแห่งที่ออกไปหากินมา น้ำก็เน่าเหม็นเหมือนกันหมด ทรายใดที่โรงงานยังคงปล่อยน้ำเสีย และผู้คนยังทิ้งขยะต่าง ๆ ลงในแม่น้ำลำคลองเหมือนทุกวันนี้ เราคงจะต้องตายอยู่อย่างสิ้นหวังและรอวันตายเท่านั้น”

หน่วย สัตว์น่ารัก เรื่อง นกแสนดี

แผนการจัดกิจกรรมที่ 19

สัปดาห์ที่ 4

สาระสำคัญ

นกเป็นสัตว์ปีก บินได้ มีหลายชนิด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน และเคารพกติกา
2. นักเรียนสามารถใช้หนังสือ และอ่านหนังสือ โดยสามารถบอกคำที่มีอยู่ในนิทานอย่างน้อย 3 คำ
3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับขนาดจากเล็ก ไปหาใหญ่ และจากใหญ่ไปหาเล็กได้
4. นักเรียนสามารถใช้ความคิดและจินตนาการในการทำผลงาน
5. นักเรียนสามารถปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. กิจกรรมทัศนศึกษา (กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อมตามโอกาส) 10 นาที
2. นิทานเล่มใหญ่ เรื่อง “แปดสหายเข้าเมืองกรุง” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 20 นาที
3. พัก 5 นาที
4. เรียงลำดับนก (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 10 นาที
5. วาดรูปนก 20 นาที
6. พัก 5 นาที
7. กิจกรรมเล่นเสรีตามมุม (กิจกรรมการอ่านอิสระ) 20 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

กิจกรรมทัศนศึกษา

1. ครูพานักเรียนออกไปสำรวจนอกห้องเรียน โดยสร้างข้อตกลงร่วมกันระหว่างที่ทัศนศึกษา

2. นักเรียนเดินไปตามต้นไม้ต่าง ๆ ดูนกที่อยู่บนต้นไม้ ดูนกที่บินอยู่บนท้องฟ้า และฟังเสียงร้องของนก เดินไปรอบ ๆ โรงเรียน และพากลับมาที่ห้อง

3. ครูกลับมาถามว่า เมื่อที่ครูพานักเรียนไปดูอะไร (นักเรียนทุกคนตอบ)

4. นักเรียนร้องเป็นเสียงนกให้เพื่อนและครูฟังซิคะ (ให้ทุกคนร้อง)

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 ฟังนิทานเรื่อง “แปดสหายเข้าเมืองกรุง”

1. นักเรียนบอกว่า นกมันอยู่ที่ไหน เวลาอยู่บนท้องฟ้ามันทำท่าอย่างไร (ให้นักเรียนทำท่า)

2. นกมีบ้านไหม มันสร้างบ้านอยู่ที่ไหน (ต้นไม้) ถ้าไม่มีต้นไม้ นกจะไปสร้างบ้านอยู่ที่ไหน (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)

3. ครูถามนักเรียนต่อว่า นักเรียนรู้จักนกอะไรบ้าง วันนี้ครูมีนิทานเรื่อง “แปดสหายเข้าเมืองกรุง” มาเล่าให้ฟัง โดยใช้หนังสือนิทานเล่มใหญ่

4. ครูเริ่มเล่านิทานให้นักเรียนฟังว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยขณะที่ครูเล่า ครูต้องชี้คำให้ตรงกับที่เล่า และให้นักเรียนดูหนังสือตามไปด้วย

5. หลังจากเล่านิทานเสร็จแล้ว ครูถามนักเรียนว่า ในเรื่องนี้มันกี่ยุคไหนให้นักเรียนตอบ พร้อมกับครูนำบัตรคำชนิดของนกขึ้นมาด้วย ถ้าตอบถูกและให้นักเรียนอ่านตามจนครบทุกชนิด

กิจกรรมที่ 2 เรียงลำดับนก

6. นำภาพนกหลายชนิด ที่มีขนาดเล็กใหญ่ ไม่เท่ากัน มาให้นักเรียนดูและให้นักเรียนดูครูเรียงให้ดูก่อน 1 รอบ

7. นักเรียนออกมาเรียงลำดับจากภาพเล็กไปหาใหญ่ และภาพใหญ่ไปหาเล็กตามลำดับ ถามละคน จนครบทุกคน

8. หลังจากทุกคนเรียงครบแล้ว ครูนำบัตรคำมาวางประกอบกับภาพนก แล้วให้นักเรียนอ่านตาม

กิจกรรมที่ 3 วาครูปนก

9. นักเรียนวาดรูปนกตามความคิดและจินตนาการของนักเรียน

10. ครูแจกดินสอเท่าจำนวนของนักเรียน ให้นักเรียนแยกกลุ่มและให้เขียนชื่อนักเรียนกำกับด้วย

11. เมื่อนักเรียนวาดภาพพระบายสีเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนกลับมานั่งเป็นแถวแล้วมาแสดงผลงานให้เพื่อน ๆ ดูทีละคน จนครบ

ขั้นสรุป

กิจกรรมเสรีเล่นตามมุม

1. ครูให้นักเรียนแยกย้ายกันไปเล่นกิจกรรมตามมุมที่ตัวเองสนใจ โดยครูกำหนดเวลา

2. นักเรียนแยกย้ายเข้าเล่นตามมุมที่ตัวเองสนใจ

3. เมื่อหยุดเวลาทำกิจกรรม ครูเรียกนักเรียนออกมาฟังและสรุปบทเรียนและคำถามวันนี้ได้ทำอะไรบ้าง และเล่าเรื่องผลงานที่นักเรียนทำ

สื่อการเรียนการสอน

1. รอบ ๆ บริเวณโรงเรียน
2. นิทานเรื่อง “แปดสหายเข้าเมืองกรุง”
3. บัตรภาพ บัตรคำ ชนิดของนก ที่มีขนาดต่างกัน
4. กระดาษ สี ดินสอ
5. มุมความสนใจ

5.1 มุมหนังสือ

นิทานเล่มใหญ่เรื่อง “แปดสหายเข้าเมืองกรุง”

บัตรภาพ บัตรคำ และนิทานเล่มอื่น ๆ

5.2 มุมศิลปะ

มุมวาดรูป มุมฉีกปะ ปั้นดินน้ำมัน

5.3 มุมบล็อก

แท่งไม้ขนาดต่าง ๆ

5.4 มุมบ้าน

ตุ๊กตารูปสัตว์ต่าง ๆ

5.5 มุมดนตรี

แผนภูมิเพลงต่าง ๆ เครื่องให้จังหวะ

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

- 1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ
- 1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา
- 1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ
- 1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา

กลับมาทางซ้าย

- 1.5 หาดอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

- 2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้
- 2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน
- 2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่
- 2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน
- 2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย
- 2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้
- 2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร
- 2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

- 3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

- 3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน
- 3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง “แปดสหายเข้าเมืองกรุง”

ยังมีนกระจอกตัวหนึ่งออกเดินทางจากรังที่เป็นบ้านเกิดในชนบท บอกว่าจะเข้าไปอยู่ในเมืองกรุง เจ้านกนางเขนเห็นนกระจอกหอบข้าวหอบของมากมายเดินผ่านก็สงสัยจึงเอ่ยถามว่า “นั้่นนกระจอกจะเดินทางไปไหนจ๊ะ”

นกระจอกก็ได้อธิบายให้นกนางเขนฟังว่า ตนจะเข้าไปอยู่ในเมืองกรุง ไม่อยู่ในชนบท นี้แล้ว เพราะอยู่ไปก็มีแต่จะถูกพวกมนุษย์รังแก พวกเด็กๆ เอาหนังสติ๊กมายิงบ้าง พวกผู้ใหญ่หน้อยก็เอาดาบมาชิงจับไปบ้าง เอาปืนมายิงบ้าง ไม่รู้ว่าพวกมนุษย์เขาจะจับพวกเราไปกินทำไมกัน ตัวก็เล็ก เนื้อก็นิดเดียวเอง เนื้อหมู เนื้อวัว และเนื้อไก่ ในตลาดก็มีตั้งเยอะแยะ

ฝ่ายนกนางเขนได้ยินเข้าก็พูดสนับสนุนต่อไปอีกว่า “จริงด้วยนะ พวกมนุษย์นี่ชอบรังแกสัตว์ตัวเล็ก ๆ อย่างพวกเรา ยิ่งพวกมนุษย์ในชนบทนี้แหละ ที่ชอบยิงนกนักเขี้ยว แม้แต่นกนางเขนอย่างฉันที่มีเสียงร้องอันไพเราะ ให้ชีวิตชีวาในธรรมชาติ แถมยังช่วยจับแมลงที่มาทำลายต้นไม้ให้ ก็ยังถูกรังแก” ว่าแล้วเจ้านกนางเขนก็ขอเดินทางเข้าเมืองกรุงด้วยตัวหนึ่ง

ใกล้ ๆ กันนั่นเอง นกทั้งสองตัวก็ได้พบกับนกเอี้ยงตัวหนึ่งนั่งเศร้าอยู่ข้างทางนกเอี้ยงบอกว่า ตนไม่มีเพื่อนแล้ว ตามธรรมชาตินกเอี้ยงซึ่งจะอยู่คู่กับควาย จนมีคนพูดติดปากว่า “นกเอี้ยงเลี้ยงควายเฒ่า” แต่เดี๋ยวนี้ชาวนาขายควายกันหมด แล้วหันมาใช้ควายเหล็กซึ่งเป็นเครื่องจักรไถนาแทน พูดก็ไม่ได้ ไม่มีความสุขเหมือนก่อน แล้วนกเอี้ยงก็ขอร่วมเดินทางเข้ากรุงด้วย

ระหว่างทางที่นกทั้งสามเดินทางไปนั้น นกทั้งสามพบกับนกกินปลี ที่ตัวเล็กแต่มีสีอันสวยงาม เจ้านกกินปลีบอกว่า “เดี๋ยวนี้นะ ชาวไร่ในชนบทชอบใช้ยามาแมลงในกาปลูกต้นไม้ ทำให้เกสรดอกไม้และน้ำหวาน ซึ่งเป็นอาหารโปรดของนกกินปลีนี้นั้นมีพิษกินไม่ได้ นกกินปลีจึงขอร่วมเดินทางเข้าเมืองกรุงด้วยอีกตัวหนึ่ง

ระหว่างทางที่นกทั้งสี่ตัวเดินทางต่อมานั้น ข้างทางเป็นหนองน้ำที่นั่นมีน้ำเหลืออยู่น้อยมาก และมีนกเป็ดน้ำอยู่สามตัว นกเป็ดน้ำบ่นว่า “เดี๋ยวนี้ หนองน้ำไม่มีน้ำเหมือนแต่ก่อน น้ำขุ่น ฟีชก็ไม่มี ปลาก็ไม่มี หอยก็ไม่มี อาหารก็หายาก เพราะพวกมนุษย์นะแหละตัดต้นไม้ทำลายป่ากันมาก ไม่มีความชื้นจากป่า ฝนก็ไม่ตกลงมา น้ำก็แห้งอย่างที่เห็นนี่แหละ นกทั้งสี่ได้ยิน ดังนั้นจึงชวนนกเป็ดน้ำทั้งสามร่วมเดินทางเข้าเมืองกรุงด้วยกันรวมเป็นเจ็ดสหายนะ

เมื่อนกทั้งเจ็ดตัวเดินทางมาถึงต้นไม้ใหญ่ จึงหยุดแวะพักและกินอาหารกลางวันกันที่ใต้ต้นไม้ใหญ่มาก พวกนกทั้งเจ็ดตัวก็ได้พบกับนกสีฟ้าสวยงามตัวหนึ่ง เธอบอกว่า เธอชื่อ นกตะขาบทุ่ง เธอจะขอร่วมเดินทางไปเมืองกรุงด้วย เพราะอยู่ที่ชนบทนี้ พวกมนุษย์ไม่รู้ว่านกตะขาบมีประโยชน์ต่อชาวไร่ชาวนา เพราะนกตะขาบจะช่วยจับแมลงที่มากัดกินต้นพืชให้ แต่นกตะขาบกลับโดนมนุษย์ดักยิงรังแกกันบ่อย ๆ

แล้วนกทั้งแปดตัวก็ออกเดินทางต่อ เพื่อจะเข้าไปยังเมืองกรุง โดยหวังว่าที่เมืองกรุงจะมีมนุษย์ที่ใจดี จะมีอาหาร จะมีน้ำ จะมีที่อยู่อาศัยที่ไม่มีใครมารังแกได้

จนกระทั่งถึงเวลาเย็น นกทั้งแปดตัวก็เดินทางมาถึงเมืองกรุงตามที่ได้ตั้งใจไว้ ที่นี้นกทุกตัวก็ต้องพบกับความแปลกใจ เมืองกรุงมีตึกสูง ๆ เต็มไปหมด มีรถเต็มถนน มีผู้คนเดินเต็มไปหมด และมีอากาศที่หายใจไม่คล่องเหมือนในชนบท

ขณะที่นกทั้งแปดตัวยังยืนงงกับสภาพของเมืองกรุงอยู่นั่นเอง ก็มีนกกระจอกฝูงหนึ่งบินลงมาหา แล้วกล่าวต้อนรับนกทั้งแปด จากนั้นก็เล่าว่า พวกตนอยู่อาศัยในเมืองกรุงกันมานานแล้ว แม้ว่าเมืองกรุงจะไม่เงียบสงบอย่างชนบทก็จริง แต่ที่นั่นวันหนึ่ง ๆ พวกมนุษย์เขาจะมัวแต่ทำงานกัน ไม่มีเวลาที่จะมารังแกพวกเราและไม่ยิงนกอย่างพวกเราเล่น ๆ

แล้วฝูงนกกระจอกก็พานกทั้งแปดตัวบินไปดูบริเวณรอบ ๆ เมืองกรุง ที่ซึ่งยังพอมีต้นไม้ มีหนองน้ำ มีธรรมชาติที่ดีอยู่บ้าง นกกระจอกที่เป็นหัวหน้าฝูง บอกว่า ที่นี้แหละที่พวกนกอย่างเราพ้ออยู่อาศัยกันได้ ดีกว่าที่เดิมที่พวกเราถูกรังแกอยู่บ่อย ๆ

ตั้งแต่นั้นมาพวกนกทั้งแปดตัวก็อาศัยพักพิงอยู่ที่เมืองกรุงอย่างมีความสุขและตั้งใจว่า สักวันหนึ่งเมื่อมนุษย์เลิกรังแกสัตว์ เลิกยิงนกเล่น ๆ เพื่อความสนุกแล้วละก็ เมื่อนั้นพวกนกเหล่านี้จะกลับไปอยู่ในชนบทเหมือนเดิม

หน่วย สัตว์น่ารัก เรื่อง ประโยชน์ของสัตว์

แผนการจัดกิจกรรมที่ 20

สัปดาห์ที่ 4

สาระสำคัญ

สัตว์ที่เราเลี้ยงไว้ ล้วนมีหน้าที่และประโยชน์แตกต่างกันไป

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถกล้าแสดงออก
2. นักเรียนสามารถฟังนิทาน โดยเข้าใจเนื้อเรื่องในนิทานและบอกคำที่มีอยู่ในนิทานได้
3. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ได้
4. นักเรียนสามารถวาดภาพระบายสี เนื้อเรื่องในนิทานได้
5. นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง เกี่ยวกับผลงานของตนเองได้

เนื้อหาและกิจกรรม

90 นาที

1. แบ่งกลุ่มแสดงบทบาทสมมุติเลียนแบบท่าทางและเสียงของสัตว์ (กิจกรรมการสื่อภาษา) 15 นาที
2. ฟังและอ่านนิทานเล่มใหญ่ เรื่อง “ลุงเม็ย่น” (กิจกรรมการอ่านร่วมกัน) 25 นาที
3. พัก 5 นาที
4. เรียงลำดับเหตุการณ์เนื้อเรื่องในนิทาน (กิจกรรมการเล่นเกมภาษา) 10 นาที
5. วาดภาพระบายสีเนื้อเรื่องในนิทาน (กิจกรรมการสื่อภาษา) 20 นาที
6. พัก 5 นาที
7. เล่าเรื่องเกี่ยวกับผลงานของตนเอง (กิจกรรมการสื่อภาษา) 10 นาที

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

บทบาทสมมุติเลียนแบบท่าทางและเสียงสัตว์

1. นักเรียนสนทนาซักถามถึงสัตว์ที่นักเรียนรู้จัก หลังจากเรียนมาแล้ว
2. แบ่งกลุ่มเด็กออกเป็น 3 กลุ่ม แสดงบทบาทสมมุติและเลียนเสียงสัตว์ โดยให้เด็กระดมความคิดกันเอง และออกมาให้เพื่อนทายพฤติกรรมของกลุ่มที่กำลังแสดง
3. เวียนให้กลุ่มที่ยังไม่แสดงออกมาแสดง
4. นักเรียนสรุปถึงสัตว์ที่ได้เล่นทายกัน โดยให้ทุกคนแสดงท่าทางและเลียนเสียง โดยครูเป็นคนบอกชื่อสัตว์

ขั้นสอน

กิจกรรมที่ 1 ฟังนิทานเรื่อง “ลูงเมี้ยน”

1. นำหนังสือนิทานเล่มใหญ่เรื่อง “ลูงเมี้ยน” ขึ้นมา แล้วบอกชื่อเรื่องของนิทาน พร้อมกับครูชี้ตัวหนังสือบอกด้วย
2. นักเรียนบอกว่า นิทานเรื่องนี้ น่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร หลังจากให้ดูปกของนิทาน (เปิดโอกาสให้ตอบทุกคน)
2. ครูเริ่มเล่านิทานให้นักเรียนฟังว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครเป็นตัวละครทำอะไร อยู่ที่ไหน มีใครบ้าง โดยขณะที่ครูเล่าต้องชี้คำให้ตรงกับที่เล่า ให้นักเรียนดูตัวหนังสือตามไปด้วย
4. นำบัตรคำหลายๆ คำ ทั้งที่มีอยู่ในนิทานและไม่อยู่ เป็นต้นว่า คำว่า แมว หมา ลูงเมี้ยน นก ปลา ฯลฯ ให้นักเรียนตอบว่าตัวไหนที่มีอยู่ในนิทานที่ครูอ่าน โดยครูหยิบบัตรคำขึ้นมาทีละแผ่น เมื่ออ่านครบทุกคำแล้ว ครูเลือกอาสาสมัครออกมาหยิบคำที่ครูบอกและอ่านคำเพิ่มให้เพื่อน ๆ ฟัง และให้เพื่อน ๆ อ่านตามทุกคน

กิจกรรมที่ 2 เรียงลำดับเหตุการณ์นิทาน

5. แยกนิทานออกมาเป็นแผ่น ๆ เรียงไว้คละกัน
  6. นักเรียนช่วยกันมาเรียงลำดับเหตุการณ์ โดยครูให้นักเรียนทุกคนช่วยกัน
- ปริกษาจนเรียงได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมที่ 3 วาดภาพระบายสี

7. ครูให้นักเรียนออกมานั่งตามแถว

8. ครูอธิบายว่าให้นักเรียนวาดภาพ และระบายสีนิทานเรื่อง “ลุงเม็ย่น” ตามที่นักเรียนเข้าใจ

9. ครูแจกกระดาษ สี ให้นักเรียนคนละ 1 ชุด แยกย้ายกันไปนั่งเป็นกลุ่ม
ชั้นสรุป

แสดงและเล่าผลงานของตนเอง

1. นักเรียนออกมาเล่าเรื่องผลงานของตนเองให้เพื่อน ๆ ฟังจนครบทุกคน และ
ทบทวนเรื่องที่เรียน

2. นำผลงานของนักเรียนทุกคนติดไว้ที่ป้ายแสดงผลงาน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเล่มใหญ่เรื่อง “ลุงเม็ย่น”
2. บัตรคำที่มีอยู่ในนิทาน
3. กระเป่าผั่ง
4. กระดาษเปล่า
5. สีเทียน
6. ดินสอ
7. หน้ากาก รูปสัตว์ภาคศรัษะ

การประเมินผลการเรียนรู้

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน

1. ด้านการใช้หนังสือ

1.1 ทำท่าทางเหมือนการอ่านหนังสือ

1.2 อ่านหนังสือจากหน้าซ้ายไปหน้าขวา

1.3 หาหน้าแรกและหน้าสุดท้ายของหนังสือ

1.4 อ่านกวาดสายตาโดยอ่านข้อความจากซ้ายไปขวาและการกวาดสายตา

กลับมาทางซ้าย

1.5 หาตอนเริ่มต้นและตอนจบของเรื่อง

2. ด้านการอ่านตัวอักษร

2.1 อ่านข้อความที่บอกให้ครูบันทึกได้

2.2 พูดย่อความในหนังสือด้วยภาษาของตน

2.3 ดูข้อความที่มีตัวอักษรตัวใหญ่

2.4 หาคำที่มีตัวอักษรคล้ายคลึงกัน

2.5 กวาดสายตาถูกทิศทางเมื่อมองข้อความที่คุ้นเคย

2.6 ชี้และบอกชื่อของตัวอักษรส่วนใหญ่ได้

2.7 พิจารณาตัวอักษรบางตัวเพื่อจะบอกว่าคือตัวอะไร

2.8 ชี้ตัวอักษรในตัวพร้อมๆ กับออกเสียงไปด้วย

3. ด้านความเข้าใจสิ่งที่อ่าน

3.1 เข้าใจน้ำเสียงกับเครื่องหมายต่างๆ ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน

3.2 จับใจความและตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อเรื่องโดยใช้

ประสบการณ์เดิม

3.3 ใช้เสียงพยัญชนะต้นที่รู้จักในการคาดเดาและตรวจสอบตัวที่อ่าน

3.4 เล่นเกมโดยให้บัตรคำที่มีคำคุ้นเคยหรือเรียงบัตรคำได้อย่างถูกต้อง

ภาคผนวก

นิทานเรื่อง “เรื่องลุงเมี่ยน”

ลุงเมี่ยน บ้านอยู่ ชายป่า เลี้ยงหมา เลี้ยงไก่ ไว้ขุน
 อยู่ดี กินดี มีบุญ ต่างแทน พระคุณ อย่างดี
 เข้าครัว เริ่มแสง ตะวัน ไก่ขัน ปลุกเถื่อน เตือนถึง
 ลุงเมี่ยน รีบลุก ทันที่ ล้างหน้า เร็วรี่ ทำงาน
 ล้างแมว ล้างหมา ว่าไว้ หมาเอ๋ย หากใคร มาบ้าน
 หอนเห่า เข้าไว้ นานนาน จะรีบ ลนลาน มาดู
 แมวเอ๋ย จงจำ คำสั่ง ระวัง ห้องหับ จับหนู
 เสื้อผ้า อาหาร ในตู้ คอยดู หนูไว้ ให้ดี
 เป็นหมา อย่างนี้ วิจารณ์ เริ่มเบื้อ ท่วมัน หนอนี่
 หมาว่า เป็นไก่ อ้วนพี ขันแล้ว ก็หนี ไปนอน
 ตัวหมา งานหนัก หนักหนา ต้องคอย ถ่างตา เห่าหอน
 แมวว่า ฉับใจ รอนรอน กวดหนู เหนื่อยอ่อน ระอา
 ขวนกัน ไปบอก ลุงเมี่ยน ให้เปลี่ยน หน้าที่ ดีกว่า
 ลุงเมี่ยน ลูบหนวด ตรวจสอบ ตัดสิน ปัญหา สั่งการ
 ให้หมา ไปขัน แทนไก่ แมวไป หอนเห่า ฝ้าบ้าน
 ไก่จับ จับหนู อยู่นาน ฉะฉาน ชัดเฉียบ เรียบเรียง
 เข้าครัว เริ่มแสง ตะวัน หมาขัน โหวกโวย โหยเสียง
 ห้วนแหบ แสบหู สำเนียง ลุงเมี่ยน ตกเตียง เสียงดัง
 ล้างหน้า ล้างตา กว้างจบ ฉวยงอบ ปิงปิง ชังจิง
 ตะโกน เรียกแมว อื้ออึง จงฟัง ระวัง เรือนชาน
 หมาขัน เสร็จแล้ว ไปนอน แมวหอน เหมียวเหมียว หน้าบ้าน
 หัวขโมย ยี่มริน ชื่นบาน ขึ้นชาน ฉวยเพลิน เงินทอง

เกรียวกรู หนูใหม่ ไชวชวิก
 หนูสู้ ชูเขี้ยว ขนฟอง
 ลุงเมี้ยน กลับมา ตอนเย็น
 รีบเข้า ในห้อง ตรวจตรา
 สัตว์สาม เล่าความ ตามจริง
 ลุงเมี้ยน ยั้งใจ ไม่หัน
 ไกว่า ช้าก่อน พ่อจำ
 ผิดสอง คือพ่อ นะซี
 ฆ่าฟัน ฉันทก็ ไม่กลัว
 เพราะพ่อ ก็คิด อดเอง
 ลุงเมี้ยน ตะลึง อึ้งคิด
 ลับเปลี่ยน หน้าที่ วุ่นวาย
 นับแต่ วันนั้น เรื่อยมา
 หอนเห่า ฝ้าบ้าน ขยันจริง
 เข้าตรู เสียงไก่ ไชขัน
 ลุงเมี้ยน บิดกาย คลายแรง

ไก่คัก จิกขู่ หนูจ้อง
 กัดขา ไก่ร้อง วิ่งมา
 ไม่เห็น สัตว์สาม ถามหา
 ตกใจ เจียนบ้า รำพัน
 นั่งนิ่ง อ่อนเพลีย เสียวขวัญ
 จวยมิด จะฟัน ทันที
 ผิดหนึ่ง พวกข้าฯ สามนี้
 ด้วยเปลี่ยน หน้าที่ พวกเรา
 อย่าลืม ฟันหัว พ่อเล่า
 สามเรา ต่างพร้อม ขอมตาย
 ตัวเอง ก็ผิด เหลือหลาย
 นึกอาย เจ้าไก่ ใจจริง
 เจ้าหมา ทำงาน ดียิ่ง
 แมววิ่ง ไล่หนู เต็มแรง
 ยามเมื่อ ตะวัน ทอแสง
 ลูกขึ้น ยัมแจ่ง แปรงฟัน

คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของเด็กกลุ่มทดลองโดยใช้แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	17	19
2	13	16
3	7	10
4	4	10
5	9	13
6	17	19
7	17	19
8	14	24
9	19	21
10	17	20
11	13	18
12	20	24
13	10	20
14	13	20
15	16	19
16	15	22
17	17	20
18	18	20
19	14	16

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวจิราภรณ์	ปรีชาชน	รหัส 4022365
วัน เดือน ปีเกิด	22	เมษายน	2518
ที่อยู่ปัจจุบัน	12 หมู่ 1 ถนนเกาะกลาง ตำบลท่าวังตาล อำเภอสารภี	จังหวัดเชียงใหม่	
ประวัติการศึกษา	2536	มัธยมศึกษาปีที่ 6 วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่	
	2540	ครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาปฐมวัย (เกียรตินิยมอันดับ 2) สถาบันราชภัฏเชียงใหม่	
ประวัติการทำงาน	2542-ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านแม่จะปู สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่	